

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Σίνα 4, 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 0651-74000 ΦΑΞ: 0651-79286

ΕΤΟΣ ΚΑ΄
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ
259
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
1999

ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΟΥ '40

Και φέτος οι Ζαγορίσιοι σύμφωνα με το πρόγραμμα του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου και της ΙΛΕΖ, στις 10 το πρωί πραγματοποιήθηκε, όπως και πέρσι, στον αυχένα, στις παρυφές της θρυλικής Γκραμπάλας, Ειρηνική επιμνημόσυνη δέηση και ο Εθνικός Ύμνος σε κατανυκτική ατμόσφαιρα, ενώ ο ήχος από το ελαφρό αεράκι που φυσούσε και το θρόισμα των φρυγανιών και της ξερής χλωρίδας της πλαγιάς, ήταν η μουσική υπόκρουση.

Στις 11.30, στο άγαλμα της Ζαγορίσσιας Γυναίκας, εκεί ψηλά στο λόφο, στο Ροντοβάνι, έγινε η επίσημη τελετή που είχε οργανώσει ο Δήμος του Κεντρικού Ζαγορίου.

Οι αιδεσιμότατοι Παπα-Κώστας του Αποστόλου και Παπα-Κώστας των Αποστόλων έψαλλαν την επιμνημόσυνη δέηση με βοηθό τον καλλιφώνο Πάρι Φρίξο, ακολούθησε ομιλία από τον Πρόεδρο της ΙΛΕΖ κ. Απ. Ντιναλέξη και καταθέση στεφάνων που δημοσιεύεται πιο κάτω. Στο τέλος όλοι με σιγανή φωνή ψάλαμε τον Εθνικό Ύμνο.

Στο παρακείμενο νεόκτιστο κέντρο αποκοιμήθηκε δεξίωση με άφθονα εδέσματα και πίτες που προσφέρθηκαν από τον κ. Απ. Ντιναλέξη.

Εκτός από τον Δήμαρχο κ. Παπαναστασίου, τον Πρόεδρο της ΙΛΕΖ, Δημοτικούς Συμβούλους των Δήμων Κ. Ζαγορίου και Τύμφης και αρκετούς Ζαγορίσιους και προσκυνητές, ήταν αισθητή η παρουσία οποιασδήποτε Δημόσιας ή Πολιτικής Αρχής.

Ελπίζουμε και ευχόμαστε του χρόνου, που θα έχουν περάσει εξήντα χρόνια από την ιστορική ημερομηνία της 28ης Οκτωβρίου, να έχει στηθεί στη Γκραμπάλα, η Μνημείο, που έχει ήδη προγραμματισθεί, στη Μνήμη των πεσόντων εκεί των ανδρών του Στρατού μας κι όπου να τιμήσει τις εκδηλώσεις η Πολιτική με εκπροσώπους της.

Κ. Δ. Χ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Ι.Λ.Ε.Ζ.

Πέρασαν πέντε χρόνια από τότε που το άγαλμα της Ζαγορίσσιας Γυναίκας στέθηκε στο κέντρο της κορφή του Ροντοβανιού και απέναντί της με αποφασιστικό βλέμμα τα βουνά του Ζαγορίου. Αγωνιούσε πέρα και πέρα τον Αϊώ, περιπλανάται στη Λάκκα του Αϊώ, ανεβαίνει στον Κλέφτη και στο Σαββαίο και περιδιαβάζει κατά το Πάπινο και την Γκραμπάλα. Η Ζαγορίσσια Γυναίκα αναζητεί τον πατέρα της, τα αδέρφια της, τον άντρα της, τα παιδιά της. Βρίσκει εκεί ψηλά στα χαρακώματα. Στο τέλος της ντουφίει και σ' άλλο την γα-

λέτα. Κατάσαρκα μάλλινη φανέλλα και σκελέα και στα ποδάρια χοντρές κάλτσες, όλα πλεγμένα απ' τα χεράκια της μάνας και της αδερφής. Μέσα στο χιτώνιο, στη μια τσέπη το γράμμα που ήρθε εδώ και μια βδομάδα απ' το χωριό. Γράμμα ποτισμένο με δάκρυα και γιομάτο με ευχές και νουθεσίες και περίσσια αγάπη. Στην άλλη τσέπη δυο τρεις φωτογραφίες των αγαπημένων προσώπων, τσαλακωμένες απ' την πολυχρησία. Τυλιγμένοι, οι φαντάροι μας, σφιχτά στην χοντρή χλαίνη, δέχονται την ψιλή βροχή και το χιόνι και προσπαθούν να αποφύγουν το τσουχτερό κρύο. Ο πα-

λις γυναίκες στο σπίτι, όλη τη νύχτα να ζυμώνουν ψωμί, να πλέκουν φανέλες, κάλτσες κλπ. Κι άλλες γυναίκες να ταΐζουν και να κοιμίζουν τα μικρά παιδιά. Ο ελληνικός λαός πολεμάει για τα ιερά και τα όσια, για την πατρίδα και την οικογένεια.

Αυτές οι μνήμες έρχονται σήμερα μπροστά μας με την επίσκεψή μας στην Γκραμπάλα και στο Ροντοβάνι. Στο Καλπάκι ο Έλληνας φαντάρος αγρυπνάει με την προσοχή του στραμμένη δυτικά κι έχοντας εξασφαλισμένες τις πλάτες του απ' τα νηώματα της Ασσόνιστας και της

νες απ' την εκκλησιά, τα πανηγύρια, τους χορούς. Πρόσωπα ήρεμα, κολώνες ολόρθες, εικόνες χρέους και τιμής».

Χρέος ιστορικό και τιμή ελάχιστη αποδόθηκαν με το στήσιμο του αγάλματος. Χρέος μας, όμως, να αναφέρουμε για μια ακόμα φορά και τους πρωτεργάτες τούτου του έργου. Την Φρόσω Ιωαννίδη, τον Κώστα Λαζαρίδη, τον Κίμωνα Κυριαζή. Βεβαίως πρέπει να αναφερθώ και στο περιοδικό «Το Ζαγόρι μας», που απ' τις σελίδες του κατορθώθηκε να γίνει το όνειρο πραγματικότητα. Πέρα απ' τη Φρόσω, τον Κώστα, τον Κίμωνα, που σήμερα είναι νοερά κοντά μας, δεκάδες άλλοι πρόσφεραν εθελοντικά για την ολοκλήρωση του έργου. Χιλιάδες είναι οι Ζαγορίσιοι και οι φίλοι του Ζαγορίου και οι μαζικοί φορείς, που πρόσφεραν τον οβολό τους για να μαζευτούν εκατομμύρια δραχμές. Ένα μεγάλο ευχαριστώ ανήκει και στον γλύπτη κ. Γιώργο Καλακαλλά, που ξόδεψε υπομονή και ιδρώτα και έβαλε αγάπη και πάθος. Άφησα τελευταίο τον Δήμαρχο, τον αγαπητό κ. Γαβριήλ Παπαναστασίου, συνεργάτη στην «Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Ζαγορίου». Αεικίνητος και δραστήριος από τότε, μαζί με συνεργάτες Ασπραγγελιώτες. Τώρα έχει αυξημένες υποχρεώσεις μέσα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που από φέτος ξεκίνησε με άλλα θεσμικά πλαίσια. Κι εδώ μου δίνεται η ευκαιρία να διατυπώσω κι ένα αίτημα προς τους άρχοντες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Να δώσουμε πρωτοβουλίες και αρμοδιότητες και ίσες ευκαιρίες στις Ζαγορίσιες γυναίκες. Να σκεφτούμε στην απασχόληση, να βρούμε θέσεις εργασίας, να βοηθήσουμε τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Η προσφορά της Ζαγορίσσιας γυναίκας πρέπει να συνεχιστεί σιμείων και τη νέα χιλιετία. Η πολιτιστική μας παράδοση και το μέλλον του τόπου μας είναι στα χέρια τους. Καλό είναι να γνωρίζουμε την ιστορία μας και σίγουρο είναι να διδασκόμαστε απ' αυτή. Είναι ωραίο να αγαπούνε το παρελθόν, αλλά και κάποιες στιγμές να κοιτάμε μπροστά.

Κι αφού η σημερινή μέρα είναι αφιερωμένη στο παρελθόν και στη Ζαγορίσσια Γυναίκα, επιτρέψτε μου να τελειώσω με λίγους στίχους από ένα ποίημα της Χρυσάνθης Ζατσαίας, φίλης του Ζαγορίου. Τυτλοφορείται «Ζαγορίσιες στο χορό» κι αναφέρεται στη μάνα του Ζαγορίου, στη Φρόσω Ιωαννίδη.

«Ζαγοριανές μου πέριδικες
βουνίσσιες μου τραγόνες,
με τις γραμμένες φορεσιές
τις κεντητές φλοκάτες,
αράδα αράδα λιγερές
στης ομορφιάς τον κύκλο,
σαν ανθισμένες μυγαλιές
στης Ηπείρου τις ράχες...».

Από την επιμνημόσυνη δέηση στο άγαλμα της Ζαγορίσσιας Γυναίκας του '40.

γωμένος αέρας λυσομανάει κι ανακατεύεται με κανονιές, με βροντές όλμων και ψιλοντουφεκίδι. Γίνεται πόλεμος. Ήρθαν οι φασίστες να κατακτήσουν την Ελλάδα. Είναι αποκάτω στο Καλπάκι. Γιόμισε ο τόπος με τανκς και ποδήλατα. Κάμποσοι φύγανε κατά τον Αώο και προχωρούν κατά τη Βωβούσα. Κάμποσοι σκαρφαλώνουν στην Γκραμπάλα. Όμως, ξαφνικά, οι έλληνες φαντάροι, όλοι με μια φωνή, «ΑΕΡΑ», ορμούν απ' τα χαρακώματα με εφόπλου λόγχη κι οι φασίστες γίνονται λαγοί. Κι όσοι δεν θέλουν να πολεμήσουν, πετάνε μακριά τον σπλιισμό τους, σηκώνουν τα χέρια για παράδοση και φωνάζουν «Μπέλα Γκερέτσινα».

Αυτούς τους φασίστες ο ελληνικός στρατός τους νίκησε και τους έφτασε βαθιά στην Αλβανία. Ο ελληνικός λαός βροντοφώναξε «ΟΧΙ». Γίνεται πόλεμος. Οι άντρες στα χαρακώματα και στις βουνοκορφές και οι γυναίκες στα ποτάμια και στα απόκρημνα μονοπάτια, φορτωμένες πυρομαχικά, τρόφιμα, φάρμακα, νερό κλπ. Οι Ζαγορίσιες Γυναίκες στις λάσπες, στη βροχή και στο τσουχτερό κρύο. Κι άλλ-

Γκραμπάλας. Της Γκραμπάλας όπου προγραμματίστηκε να ανεγερθεί Ηρώ των πεσόντων. Μαζεύτηκαν χρήματα για τα αναγκαία έξοδα και θα μπορούσε σήμερα να ήταν φτιαγμένο. Ας ελπίσουμε για του χρόνου. Εδώ στέκει η Ζαγορίσσια Γυναίκα, ακοίμητος φρουρός του πολιτισμού και της παράδοσης. Μπαίνοντας στο Ζαγόρι ο επισκέπτης αντικρύζει την Γυναίκα. Ο συμβολισμός ξαναειπώθηκε και ξαναγράφηκε. Οι άντρες απ' το Ζαγόρι, απ' το 1431 και δώθε, ξενιτεύονται. Μένουν στο χωριό οι γυναίκες. Αυτές στο χωράφι, στο αμπέλι, στα ζώα. Αυτές μεγαλώνουν τα παιδιά και διαμορφώνουν τον χαρακτήρα τους. Οι γυναίκες συγκροτούν την κοινωνική δομή κάθε χωριού κι αυτές δημιουργούν την πολιτιστική μας παράδοση. Γράφει η Πέπη Τζάκου στην εφημερίδα «Καθημερινή» στο ένθετο «Ζαγοροχώρια»: «Η γυναίκα του Ζαγορίου μυθική κι αιώνια, καμωμένη με τις πιο ακραίες αντιθέσεις. Θελμηματική, αποφασιστική, δραστήρια, μα και μαζί υπάκουη, υπομονετική, τρυφερή, θηλυκιά. Η μνήμη κρατάει ακόμη εικόνες από τα παιδικά χρόνια. Εικό-

Βιωμένες εμπειρίες από τον πόλεμο του 1940

Άρματ' αν σου λείπουν και κανόνια
Σου περισσεύει η πίστη η καρδιά!
Τρεις χιλιάδες, ένδοξα όλα, χρόνια
Τη χρυσή σου αγιάζουν Λευτεριά!
Γ. ΑΘΑΝΑΣ

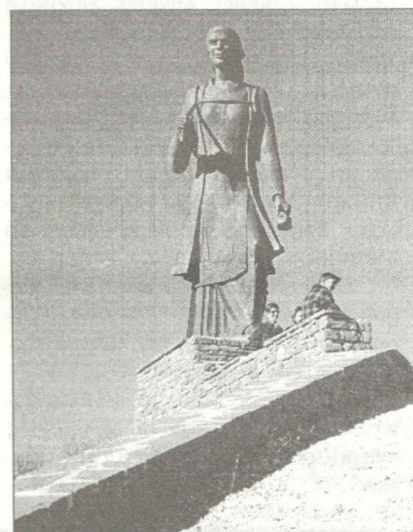
1940! 28η Οκτωβρίου!! Μια μέρα ιστορική, που σημάδεψε την ιστορία του τόπου μας, την Πατρίδα μας.

Καθοριστική για την ύπαρξή της. Διδακτική για τους Έλληνες, για τη Νεολαία μας, τις επερχόμενες γενιές, αλλά και για τους Ευρωπαίους κι όλο τον κόσμο!

Μήπως υπερβάλλω; Μήπως από εγωϊστική, εθνική ματαιοδοξία καυχίμαι και περηφανεύομαι σαν κόκκορας, που ανεβαίνει στο ψηλότερο πεζούλι για ν' ακουσθεί η φωνή μου, όσο είναι δυνατό πιο μακριά;

Όχι, φίλοι μου, δεν συμβαίνει τίποτα από όλα αυτά.

Ευτυχώς στον πνευματικό μας κόσμο, αλλά και μεταξύ των ξένων

Το άγαλμα της Ζαγορίσιας γυναίκας του '40

Ηγετών και πνευματικών ταγών, υπήρξαν και υπάρχουν άνθρωποι με «υψηλά» αισθήματα, γνώσεις και αναλυτές των ιστορικών γεγονότων, που επεσήμαναν τη μεγάλη σημασία αυτής της ιστορικής ημέρας.

Δύο ήταν οι σημαντικότερες ημερομηνίες που σημάδεψαν την νεώτερη ιστορία μας:

Η 25η Μαρτίου 1821, που σήμαινε τη δημιουργία Ενιαίου, Ελεύθερου και Ανεξάρτητου Κράτους και η 28η Οκτωβρίου 1940, που με τον ηρωικό αγώνα στα Βορειοηπειρωτικά βουνά και στη Μακεδονία αναγνωρίστηκε και καθιερώθηκε η Ελλάδα μας ως ισότιμο προς τα άλλα Ευρωπαϊκά Κράτος.

Να πως θυμάμαι εγώ την ιστορική ημερομηνία της 28ης Οκτωβρίου:

Η οικογένειά μας βρισκόταν στα Γιάννινα και εγώ στο Ελισαβέτιο, μαθητής της Δ' Δημοτικού. Δασκάλα μας η κυρία Ελένη και διευθυντής του Σχολείου ο μακαρίτης Στέφανος Λαζαρίδης από το Πάπιγκο, διακεκριμέ-

νος δάσκαλος και στη συνέχεια Επιθ/τής Δημ. Σχολείου.

Με την τσάντα μου, έτοιμος να ξεκινήσω για το Σχολείο, σταμάτησα, όταν λαχανιασμένος, «εισέβαλε» κυριολεκτικά από την πόρτα της κουζίνας ένας συγχωριανός μας φωνάζοντας: Πόλεμος, πόλεμος! Τζιμ (έτσι λέγαν τον πατέρα μου) οι Ιταλοί μας κήρυξαν τον πόλεμο. Μείναμε άναυδοι. Πόλεμος; Τί πόλεμος; Ώστε αυτά που ακούγαμε και διαβάζαμε για πολέμους, μάχες, νίκες και σκοτωμούς μας βρήκαν κι εμάς τώρα στην πατρίδα μας, στο σπίτι μας; Στενοχώρια, ανησυχία, τι να μας περιμένει;

Στην αυλή του Σχολείου, που πήγαμε, η κυρία Ελένη με λίγα λόγια και δάκρυα στα μάτια μας εξήγησε, ότι η Ιταλία κι έτσι έπρεπε να γυρίσουμε στα σπίτια μας, στις οικογένειές μας και διακόπτονται τα μαθήματα...

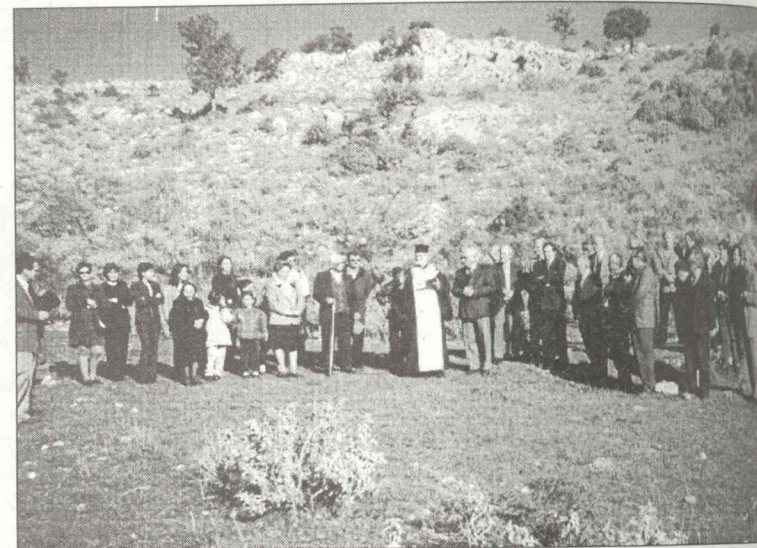
Δεν θυμάμαι αν από την πρώτη μέρα, αλλά οπωσδήποτε ή την πρώτη ή την άλλη, δεν έχει σημασία, η στριγγλή, θλιβερή σειρήνα ακούσθηκε ψηλά από το Ακροπόλ και μας προειδοποίησε για τον κίνδυνο. Συναγεμιά!! Εχθρικά, ιταλικά αεροπλάνα πλησίαζαν κι έπρεπε να κρυφτούμε στα καταφύγια. Καταφύγια; Ποιά καταφύγια; Έτσι σε λίγο τρέξαμε όλοι, απέναντι από το σπίτι μας, στο καλοχτισμένο, όπως είναι και σήμερα, σπίτι της οικογένειας Μαργέλη στην οδό Μιχαήλ Αγγέλου, που είχε υπόγειο κάτω από την κουζίνα με οροφή του το τοιμεντένιο δάπεδό της.

Κι άρχισε και για μας ο πόλεμος. Σειρήνες, καταφύγια, ο ήχος των αεροπλάνων, οι βόμβες που πέφτανε, οι προσευχές και τα σταυροκοπήματα και ύστερα με τη λήξη του συναγεμιά, πάλι με τη χαρμόσυνη αυτή τη φορά φωνή της σειρήνας, οι πληροφορίες. Πού έπεσαν οι βόμβες, αν σκοτώθηκε κανένας και τα σχολία. Αυτά μου έρχονταν στο νου, όταν για εβδομήντα μέρες, την άνοιξη αυτού του χρόνου, τι τραγική ειρωνεία αλήθεια, οι μεγάλοι μας Σύμμαχοι σφυροκοπούσαν τους δύστυχους άμαχους Σέρβους και ισοπέδωσαν τη χώρα τους με βόμβες, σαναγκρίτως μεγαλύτερης καταστροφικής ισχύος.

Ο Καρακάσης, αν θυμάμαι καλά το επίθετό του, ένας ψηλός, λεπτός θαρραλέος Γιαννιώτης έμπορος κερμάτων, ανέβαινε, όσο κρατούσε ο συναγεμιάς, στην ταράτσα και παρακολουθούσε. Μας διηγόταν ύστερα αυτά που έβλεπε, τις αερομαχίες που γίνονταν και μας έδινε θάρρος. Δεν συνάντησα ποτέ ξανά αυτόν τον άνθρωπο. Τότε ήταν, που ο ηρωικός Σιμωναγός Αναστάσιος Σακελλαρίου (έχω τη μεγάλη τιμή να κατοικώ σ' αυτή την οδό που ονομάστηκε προς τιμήν του) έπεσε σε μια αερομαχία σε άνισο αγώνα με το αεροπλάνο του.

Εκεί στο Καλπάκι και στη Γκραμπάλα οι Ιταλοί, που μέχρι τότε έρχο-

νταν σχεδόν ανενόχλητοι με κιθάρες και τραγούδια, βέβαιον ότι γρήγορα θα φθάνανε στα Γιάννινα και στην Αθήνα, για να αποδείξει ο Μουσολίνι στον άλλο παρανοϊκό το Χίτλερ, πόσο ισχυρός ήταν, βρήκαν «το μάστορά τους». Οι μονάδες και το πυροβολικό της ηρωικής 8ης Μεραρχίας μας, υπό τον άξιο Διοικητή της Χαράλαμπο Κατομήτρο, επεφύλαξαν τρωμερή

Σεμνό μνημόσυνο εκεί στη Γκραμπάλα μας.

υποδοχή και φοβερή αντίσταση στον εχθρό, τον καθήλωσαν και τον ανάγκασαν να υποχωρήσει. Ήταν η πρώτη μεγάλη Νίκη, η απαρχή της «Εποποιίας», που έγραψε ο Ελληνικός Στρατός στα Βορειοηπειρωτικά βουνά.

Και ύστερα από αυτή την περιλαμπρή Νίκη, μαθαίναμε στη συνέχεια για την προέλαση του Στρατού μας και τις καταλήψεις ή μάλλον την απελευθέρωση πόλεων της Βορείου Ηπείρου, του Αργυροκάστρου, της Χειμάρρας και την 21η Νοεμβρίου της Κορυτσάς.

Αυτοκίνητα φορτηγά με Ιταλούς αιχμαλώτους περνούσαν από τη γειτονιά μας και στην οδό Πουλιού Δράκου (σήμερα Χαρ. Τρικυόπη), μια μεσόκοπη νικουκρά θυμάμαι που τους φώναζε: «Μπόνο Ιταλιάνο» και ξεκαρδιζόταν στα γέλια.

Παραμονές των Χριστουγέννων, με τη μπτονίτ του μακαρίτη Γιώργου Λογοθέτη από την Αρτσιόστα φύγαμε σουρουπλώνοντας για το Πάπιγκο. Έχω μια θολή εικόνα εκεί στο Καλπάκι, καθώς στο σκοτάδι και με δυσκολία περνούσε το αυτοκίνητό του, ο καλός αυτός πατριώτης, ανάμεσα από κατεστραμμένα ιταλικά οχήματα, τανκς και διάφορα πεταμένα υλικά. Θυμάμαι που λέγανε ότι οι Έλληνες στρατιώτες στρώνανε κουβέρτες σε υποχρεωτικές διαβάσεις, που περνούσαν στις ερητύστρες των αρμάτων κι έτσι τα καταστρέφανε με τα αντιαερικά και τα αχρηστεύαν.

Από το χωριό ύστερα όλο το χειμώνα μαθαίναμε τα πολεμικά γεγονότα, την προέλαση του Ελληνικού

Στρατού κι ότι θα «πετάζον» τους Ιταλούς στη θάλασσα.

Μαθαίναμε όμως και για τις μεγάλες δυσκολίες, για τα κρυοπαγήματα των στρατιωτών, για το βαρύ χειμώνα και την ανάγκη να εφοδιασθεί ο Στρατός με ζεστά πλεκτά (κάλτσες, πουλόβερ), που έπλεκαν οι γυναίκες και κορίτσια. Μπαίνοντας η άνοιξη, στις 6 του Απριλίου 1941, οι σιδερέρι-

στοιχοί μας από τη Λογγιότα, ο πεθερός μου, ο Μιλτιάδης Καρβέλης, είχε πιάσει βοηθούμενος κι από τον αγροφύλακα Κώστα Γιούνη, μια μεγάλη καλύβα. Με κάποια σανιδάκια και βελονοκαλάμια, ήταν ένα στέκι, όχι μόνο για μας, αλλά και καταφύγιο για πολλούς άλλους στα χρόνια της κατοχής. Στηρίζονταν στη μεγάλη λαιονιά. Παρόμοιο δέντρο παλαιό, δεν υπήρχε άλλο στην περιοχή. Ανάμεσα στα κλαδιά της, είχε τυλίξει και τη ντραγατσούρα του ο παππούς, που έβλεπε όλη την περιοχή... Είχε στηρίξει σκαλοπάτια που κομό... Περιέργη κι εγώ, κατάρα ν' ανεβώ... Και γιατί είχε και παλιόφουλα από διάφορα φρούτα, και τις ανάγκες του... Με φίλενε και τότε καρδιά, αχλάδια και κεράσια την εποχή τους... Και μεις τον φιλούσαμε καφέ κλπ.

Η καλύβα αυτή όμως, μας χρειάστηκε όσο κράτησε κι ο εμφύλιος. Πόσο πέρασαν από εκεί... κι όχι μόνο εμείς... Και κοιμήθηκαν, και φθάναν, και βρήκαν και ψωμί και νερό. Εκεί ανταμώναμε με το Σταύτο Ρούπελ και την οχυρωμένη Γραμμή Μεταξά στα Ελληνο-Βουλγαρικά σύνορα, κατόρθωσαν να περάσουν και έτσι στις 25 Απριλίου αναγκάστηκε η Πατρίδα να συνθηκολογήσει.

Η αδέκαστη όμως Ιστορία καταγράψε τον ηρωισμό των Ελλήνων, την αντίσταση αυτής της μικρής κοινότητας των 7.000.000 σε δυο πάνοπλους κρατικούς. Ο εξάμηνος ηρωικός αγώνας των Ελλήνων βοήθησε να κρατηθούν οι σύμμαχοι κι ακόμα να πετύχουν την επιδίωξη της Γραμμής Μεταξά. Όλοι οι ηρωές που ελεύθερο κόσμο ύμνησαν τον ηρωισμό των Ελλήνων, μας υποστήριξαν τη Δωδεκάνησο, την Κύπρο, τη Βίθρο, την Ήπειρο. Τελικά κερδίσαμε μόνο τη Δωδεκάνησο κι όλα τ' άλλα ξεγράφησαν. Αχαριστία; Ναι, χωρίς καμία αμφιβολία από τους μεγάλους Συμμάχους, που μας είχαν τάξει «λαγούς πετράχλια».

Κάτι τέτοιο δεν υφαινόταν και μερκα;

Εμείς δεν πρέπει να ξεχνάμε. Η 28η Οκτωβρίου 1940 ήταν ένα φαινόνο ορόσημο στην ιστορία μας και στην Στήλη της καλύβας, πάνω στη λαιονιά, απλώνονταν ένα σεταφύλλο, αβραζιάζουμε, σύκα να λανόλυνε και όχι αυτό που παλαιότερα φεύγοντας το προί για το Ζαγόρι (λιγότερες από 10 σημαίες σε ελαιοφυλάκια, να φτιάξουμε και

Κ. Α. ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΟΥ

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Οι σκουμαϊδες

ΔΕΣΠΩΣ ΚΑΡΒΕΛΗ

γί' αυτόν. Εκτός από τα σταφύλια και τα σύκα, τρώμε και βατόμουρα, που ήταν σ' όλους τους φράχτες. Αλλά και αχλάδια κοκκινοκίτρινα και μήλα. Όμως, οι κοπριές που είδε ο παππούς σε κάποιο πέραςμα, του ενεργοποίησαν το ένστικτο της παρανομίας... Σε δυο τρία περάσματα, έσπασε θηλιές... Όλο το βράδυ δεν ησυχάσε. Όλο αφουγκράζονταν. Χαρμάματα σηκώθηκε... και φέρνει ένα λάγαρο!! Ζεστός ήταν ακόμα. Τον έφτυσε στο σασκούλι, και δρόμο για το σπίτι, μη λάχει και τον συναντήσει ο αγροφύλακας. Ήταν παράνομη πράξη, απαγορευόταν να κυνήγι. Κι ήταν και δικαστικός κλητήρας!! Είχε μπει ο Σεπτέμβρης κι εγώ είχα αποσπαστεί στο τριτάξιο της Ζίτσας. Ήρθε κι η μάνα μου από τα Γιάννινα, γιατί ήμουν και έγκνος...

Ο παππούς, συνέχισε το παράνομο έργο του. Φυλάγονταν όμως από τον αγροφύλακα, μην τον καταγγείλει. Όμως, θα του είχε φάει κι εκείνος μερικούς, γιατί έβρισκε τις θηλιές πεσμένες και με τριές. Κι ο Κώστα Γιούνης, δεν ήξερε να τις ξαναστήσει... Τι του έψελνε, όταν γύριζε με τα χέρια άδεια, και το καλάθι μόνο με σκουμαϊδάκια!! Κι εγώ έτρεχα να τον προειπνάνη. Πάντως οι δικαστικοί της εποχής εκείνης, ο Στυλιανός Μπούτης και ο Παύλος Δελαπόρτας, είχαν φάει λαγό σκορδαλιά στο σπίτι μας!!! Τα σύκα είχαν ξεραθεί. Η μάνα ανέλαβε το έργο. Η Βάσω, η αδελφή του Σταύρου, μας έφερε πετιμέζι, της είχε περισσέψει. Το Γιωργατζέκο, είχε πολλές συνιές. Ταφιά είχε φτιάξει, μας έφερε και μας... Αλλά και η μάνα ήξερε, τις έφτιαχναν και στα Γιάννινα, οι μπουστατζήδες. Στα μπουστατζήδες τότε, είχαν πολλά καρποφόρα δέντρα, ιδιαίτερα ροδακινιές και συνιές. Οι δυο τεχνίτρες, άρχισαν το έργο τους. Με το κερεντένι, που κόβαμεν το κρέας και το κάναμε κιμά, έκοψαν φιλά φιλά τα ξεραμένα σύκα. Τον πολύ, τον ζύμωσαν με πετιμέζι. Ανακάτεψαν και μερικά σπασμένα καρύδια, κανέλα και γαρύφαλα. Μοσοβολούσε ο τόπος. Με το δάχτυλο... όλοι τον δοκίμασαν. Έπλασαν μπαλάκια μπαλάκια, τα πασπάλισαν και με ντισέ, για να μην κολλήσουν στο ταψί, αλλά να πάρουν και ωραίο χρώμα!! Επιχείρηση, έργο ζηλευτό... Γεμίσαμε ένα μεγάλο σινί... Κι ακόμα ένα βαθύ ταψί. Από ένα-ένα την πήγε ο παππούς στο φούρνο του Γιώργη Μέγα. Θα τα φούρνιζε στο απόφουρνο, τότε που πέφτει η πύρια... Με χαμόγελα και θαυμασμό, έβαλε τα ταψιά στην άκρη, ο μπάρμπα Γιώργης...

Αργά το απόγευμα, πήγε ο παππούς. Εκείνος, κάθονταν στο τεζιάκι, ήρεμος, χαμογελαστός, όπως πάντα... Μόλις τον είδε, έμπηξε τις φωνές και με χειρονομίες σηκώθηκε: Α α το διάολο!! Πώς τα ξέχασα... Ανοίγει με βια το καπάκι και βγάει το σινί. Καρβουνάκια οι σκουμαϊδες!!! Ενα όχ, βγήκε. Τραβάει και το ταψί. Τώρα βγήκε ένα α α κι από τους δυο. Στο ταψί, λίγο είχαν αρπάξει, ήταν καλές. Ίσως γιατί ήταν το ταψί βαθύ, ή ήταν μπροστά στο στόμο, στην άκρη. Και τώρα τι κάνουμε ρε Γιώργη; Κοιτάζοντας, σκέφτονταν. Ένα τρίτο άτομο που βρέθηκε μπροστά στην πόρτα θα μας τα διηγεί μετά από καιρό, με το σκεπτικό ότι, κάπου του άρπαξε καμιά φουρνιά του μπάρμπα Γιώργη, γιατί άμα έπιανε την κουβέντα ξεχνιόνταν. Σοβαρός ο Μπαρμπα Γιώργης, αδειάζει τα «καρβουνάκια» από πίσω από το φούρνο, πλένει και το σινί. Βάζει μέσα το ταψί. Ο άλλος τον κοιτάει με κρυφή ικανοποίηση και του κουνάει και το κεφάλι: Το σκέφτηκα κι εγώ... θα τα μπαλώσουμε... Να πεις μαζώχτηκαν από το ψήσιμο... Σάμπως τις είχαν μετρήσει. Γελαστός, καμαρωτός, μας ήρθε, ο παππούς. Τεντώσαμε τα μάτια με το θέαμα. Τι τις κοιτάτε. Μαζώχτηκαν από το ψήσιμο. Έδωσα και κανα δυο στο Γιώργη. Δεν του σόι. Ύστερα δεν πήρε και ψητικά. Έδωσα και στον... και στον... Τις λιμπίστηκαν, μοσοβολούσαν. Οι συνιές έχουν ακόμα σύκα. Θα ξαναφτιάξουμε. Γελάσαμε, χαράχιασαν που δοκίμασαν κι άλλοι την τέχνη μας. Όρεξη νάχτε... Αύριο θα πάω να φέσω, έχουν οι συνιές. Θα πάω να στήσω και καμιά θηλιά... Τι έρωστάσιο και τι χημείο, είναι μέσα στο κεφαλάκι μας.

Ας κάνουμε ένα μικρό ταξιδάκι. Το 1935 βρισκόμαι στη Δοβρά, περιμένοντας το διορισμό μου. Είχα τελειώσει το 1934. Συχνός επισκέπτης μας ο Θρασύβουλος Βλαδίκας, δ/τής του διττάσιου Σχολείου της. Με τη θεία μου τη δασκάλα, συνταξιούχα τότε, κανονίζουν να πάω για εξάσκηση, όπως να διοριστώ. Θα μου έδινε και η κοινότητα κάποιο χαρτί... Μου το χρωστούσε!! Η Δοβρά τότε είχε απέναντί μου μεγάλη έκταση, κάτω από τη βρύση του Σιόπουρου. Σ' αυτά, είχαν πολλά καρποφόρα δέντρα: μηλιές, συνιές, καρύδες... Τα σταφύλια δεν τα πάτησαν στο πατητήρι. Οι Ξενιτεμένοι Δοβριανίτες, είχαν φέρει από την Αμερική, μηλίτη. Διατηρώ την εικόνα του. Ένα μεγάλο χονδί, προεξείχε. Εκεί είχαν

νταν τα σταφύλια και συμπεύζονταν. Είχαμε μαζέψει πολλά σύκα, και οι δυο θείες μου τα έκαναν σκουμαϊδες. Ακριβώς, όπως τις έκαναν και στη Ζίτσα. Και στο Ζαγόρι λοιπόν φτιάναμε σκουμαϊδες, για νάχουν να τρώνε το βαρύ χειμώνα. Σ' ένα ντουλάπι στο χαγιάτι, ασφαλιστηκαν. Το ανακαλύψαμε με τον ξάδερφό μου, τον Τσιόλο. Πότε εγώ, τότε εκείνος, παίρναμε από μία. Κάπου ένα μήνα βάσταξε αυτό το πανηγύρι. Τι χαρές κάναμεν όταν τη μοιραζόμασταν. Και τη γλάνια έχει το παρόνομο, το κλεψιμείο. Την τελευταία, αποφασίσαμε, να μην τη φάμε. Την κάναμε κομματάκια, τριμάτια, αφήσαμε και το ντουλάπι λίγο ανοιχτό... Μπρόστα απ' αυτό το ντουλάπι, είχε μόνιμη θέση μια καρέκλα. Ένα απογευματάκι, κρουαδερό και βροχερό, να και μας έρχεται επίσκεψη. Ο κος Βλαδίκας. Συχνός επισκέπτης, ελεύθερος ήταν, τον κρατούσαν και για φαγητό. Με τη θεία μου την Πολυξένη και με το θείο μου το Βαγγέλη, στήσαν ασκόλαγες κουβέντες... Όσες φορές είχαμε ζητήσει να μας δώσουν μια σκουμαϊά, μας έλεγαν: Τα Χριστούγεννα τις τρώνε τότε που δεν έχουμε τίποτα άλλο να φάμε. Αυτό ήταν σωστό, έλα που εμείς δεν το χωνεύσαμε. Και να τώρα, που, ήθελαν να κάνουν επίδειξη της τέχνης τους, μαζί με τον καϊμακλή καφέ, να προσφέρουν και σπιτίσιο γλυκό, στον κ. Βλαδίκας. Με το πιάτο στο χέρι, πηγαίνει η θεία μου στο χαγιάτι. Το ντουλάπι ήταν μισάνοιχτο κι έβγαλε μια φωνή... α α... τα καταραμένα, τι χαλασιά μας έκαναν. Ένα κανίστρι σκουμαϊδες... μόνο τριμάτια αφήσαν... τα καταραμένα!! Τρέξαμε κοντά της έτρεμαν τα χέρια της. Όλοι αναστατώθηκαν. Κάτι ανακατέστηκε μέσα μου. Αποτραβηχτήκαμε, βγήκαμε έξω. Κουταζόμασταν και μοφράσαμε. Θεατρική παράσταση. Μέσα μας, χόρεσε το παρδαλό κατόκι της ηλικίας μας. Εμείς ποντίκια δεν είμασταν για να μας πιάσουν οι κατάρτες της θείας μας. Με πόνο ψυχής εκείνη δευτερόλογησε: Και τα καμμένα τα παιδιά, που περιμέναν τα Χριστούγεννα για να τις φάνε; Γι' αυτά τις είχαμεν φτιάξει. Αυτά πηγαίνουν στ' αμτέλι, τόσες φορές και τα μαζέψαν. Τα καταραμένα!!

Τώρα που τα ιστορώ... Θα Μνήμη... τι ακριβώς μας προσφέρει. Θύμησες ακριβείς, ζωογόνες, στο ευγενές κύτταρο της ζωής, της επιβίωσης. Άλλοι καιρό, άλλοι άνθρωποι... Ο επιλογος και των δυο περιστατικών και χιλιάδες άλλα παρόμοια, έχουν το ελεφρυντικό τους: δεν υπάρχει κακή πρόθεση, έχθρα ή άλλο παρόμοιο πάθος.

Είναι αυθόρμητα τα κινήτρα, που η θύμησή τους γέλια και ευθυμία προκαλούν. Σταυροδρόμια της ζωής μας, που προτάινεσε ο αυθορμητισμός και η άδολη λειτουργία των ψυχόρμητων...

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία στον «οντά» σας...

ΒΥΡΩΝΑ ΒΑΡΖΩΚΑ

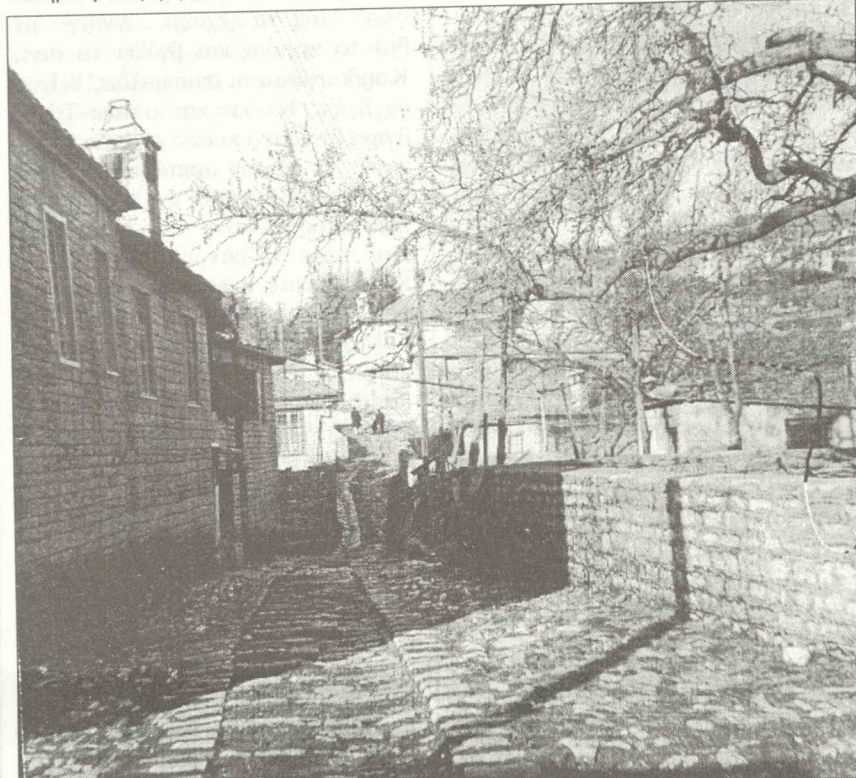
ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΟΥ: ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΩΝ!!

Αν και πλησιάζει να κλείσει χρόνος από τότε, που το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Τύμφης αποφάσισε ομόφωνα να αλλάξει το όνομά του σε «Δήμο Ζαγοροχωρίων», κανείς μας δεν αντέδρασε, θετικά ή αρνητικά, για την απόφαση και ούτε ένα σχολιάκι δε γράφτηκε για το ζήτημα αυτό, που τόσο πολύ μας απασχόλησε τους Ζαγορίσιους από την ώρα, που ο «Καποδιστριας» όρισε τους Δήμους, κι αποτέλεσε ένα από τα κυριότερα σημεία αντιπαράθεσης μεταξύ των δύο (υποψηφίων) συνδυασμών κατά τη διεκδίκηση της διοίκησης του Δήμου προεκλογικά. Όπως θυμάστε, ήταν τόσο έντονη η αντίδραση πολλών Ζαγορίσιων —ανάμεσά τους και ο υπογράφων που πρώτος το έφερε στη δημοσιότητα (εφημερίδα «ΗΠΕΙΡΟΣ» της 29/5/1997)— ώστε είχε καλύψει σχεδόν όλα τα άλλα θέματα μονοπωλώντας την επικαιρότητα. Και τώρα που πάρθηκε η απόφαση της μετονομασίας και δε μένει παρά η έγκριση ή η απόρριψη της από το Συμβούλιο τοπωνυμίων, δε μίλησε κανείς. Τι σημαίνει αυτή η σιωπή; Έγκριση, απόρριψη ή αδιαφορία; Πώς να εξηγήσει κανείς αυτή την ψυχολογία μας, που, ενώ για κάποιο λόγο διαρρηγγνύουμε τα ιμάτια μας, έρχεται μια ώρα και εγκαταλείπουμε τα πάντα, σαν να μην υπήρξαν ποτέ; Ως προς τον υπογράφοντα απλά δεν επεδίωξε και ο' αυτή την περίπτωση την πρωτιά. Συνεπώς όμως προς τον εαυτό του ήρθε η ώρα να πάρει θέση.

Τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης, του Δήμου Τύμφης,

θέλοντας προφανώς να είναι συνεπή προς τις προεκλογικές διακηρύξεις τους, με μία από τις πρώτες αποφάσεις που πήραν όπως είπαμε, προτείνουν (ή ζητούν) να μετονομαστεί ο Δήμος τους από «Δήμος Τύμφης» σε «Δήμος Ζα-

της απόρριψης της πρότασης. (Σε μια συνεννόηση μεταξύ των δυο Δήμων, πριν από κάθε ενέργεια μετονομασίας είχα αναφερθεί στα δημοσιεύματά μου στα φύλλα του περιοδικού μας αριθ. 238-239, 242 και 251). Έτσι ο Δήμος Τύμφης

Ένα από τα Ζαγοροχώρια.

γοροχωρίων». Δεν έχω υπόψη μου το σκεπτικό της απόφασης και συνεπώς τους λόγους, για τους οποίους προτίμησαν αυτή την ονομασία κι όχι κάποια άλλη. (Δυστυχώς μέχρι τώρα δεν έχουμε ιδεί δημοσιευμένες στον τύπο ή, έστω, αναρτημένες στα σημεία ανακοινώσεως στα χωριά μας τις αποφάσεις που παίρνουν οι Δήμοι μας). Εκείνο που πληροφορήθηκα είναι ότι ο Δήμος Τύμφης είχε προηγουμένως απευθυνθεί στο Δημοτικό Κεντρικό Ζαγορίου να συζητήσουν κάτι σχετικό. Δεν γνωρίζω τι ακριβώς. Ενοποίηση των δύο Δήμων, που ήταν και προεκλογικό αίτημα πολλών συμπατριωτών, ή αλλαγή των ονομάτων τους, ώστε να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, δηλαδή στην ακριβή έκταση του χώρου της δικαιοδοσίας τους. Ο Δήμος Κεντρικού Ζαγορίου υπήρξε αρνητικός (κατά πλειοψηφία;). Νομίζω ότι η άρνηση να συζητήσουν, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα που θα είχε η συζήτηση, δεν καταγράφεται στα υπέρ των αρνητών, οποιoσδήποτε κι αν ήταν ο λόγος

προχώρησε στη συγκεκριμένη απόφαση. Αυτά ως προς το ιστορικό. Τώρα στο ουσιαστικό μέρος.

Η λέξη **Ζαγοροχώρια** είναι μια άλλη ονομασία συγγενική του ονόματος του τόπου μας **Ζαγόρι**, το οποίο έχει σαν πρώτο συνθετικό με δεύτερο τη λέξη **χωριό-χωριά**, που είναι και σε πολλές άλλες παρόμοιες λέξεις (πρβλ. Γραμμενοχώρια, Κατσανοχώρια αλλά και Κεντρικό Ζαγόρι; Μαστιχοχώρια, Μαντεμοχώρια κλπ.). Δηλώνει ακριβώς το σύνολο των χωριών του Ζαγορίου. Συνήθως τη χρoσιμoποιoύν οι ξένοι, οι μη Ζαγορίσιοι, όταν θέλουν ν' αναφερθούν στα χωριά μας. Εμείς οι Ζαγορίσιοι χρησιμοποιούμε την πληρέστερη (και περιλάλητη) **Ζαγόρι**. Και είναι πληρέστερη, γιατί στην έννοια της περιλαμβάνει το σύνολο του χώρου της γεωγραφικής ενότητας που λέεται Ζαγόρι, δηλαδή και του δομημένου και του φυσικού περιβάλλοντός του, ενώ τα Ζαγοροχώρια περικλείει μόνο το δομημένο ή καλύτερα τον κατοικημένο χώρο. Βεβαίως ένας **δήμος** αναφέρεται στον κατοικημένο χώ-

ρο, γιατί δηλώνει ανθρώπους. Όμως για μας και ο μη κατοικημένος, ο φυσικός χώρος είναι ζωντανός, έχει ψυχή και γι' αυτό δεν τον ξεχωρίζουμε από τον κατοικημένο. Αλλά ανεξάρτητα από τη δική μας αίσθηση ως προς την πατρίδα μας, ένας **δήμος, κάθε δήμος** έχει και το ακατοίκητο τμήμα στην περιοχή του. Όμως δεν μας ενδιαφέρει ο όρος **δήμος** αλλά ο όρος **Ζαγοροχώρια**, που προσδιορίζει και συγκεκριμενοποιεί τον όρο **δήμος** και σημαίνει όπως είπαμε το σύνολο των χωριών του Ζαγορίου. Άρα όποιος ακούει τη φράση ή τον τίτλο **Δήμος Ζαγοροχωρίων** εννοεί τον **Δήμο εκείνο που περιλαμβάνει το σύνολο των χωριών του Ζαγορίου**, δηλαδή και τα 44 (15+14+12) χωριά του, αν μη και τα 43 (με τις δυο Κοινότητες Βουβούσας και Παπίγκου). Όμως αυτό το νόημα είναι **ψευδές**, γιατί ως **Δήμος Ζαγοροχωρίων** προτείνεται να ονομαστεί **μόνο ο Δήμος Τύμφης** (με 12 χωριά) και όχι και οι άλλοι δυο Δήμοι (Κεντρικού και Ανατολικού Ζαγορίου) μαζί. Ο πάλι **Δήμος Ζαγοροχωρίων**, που προτείνεται να αντικαταστήσει τον τίτλο **Δήμος Τύμφης** είναι συγχρόνως και **απατηλός**, γιατί εμφανίζεται να αντιπροσωπεύει 41 χωριά, ενώ αντιπροσωπεύει το μόνο 12, δηλαδή **το μέρος** να αντιπροσωπεύει το **όλον**. Και το **όλον** (για τους προτείνοντες) είναι ο **Δήμος Τύμφης**, που δεν μπορεί να σταθεί ούτε σαν σχήμα λόγου (συνεκδοχή).

Και απορεί κανείς: Πώς τόσο απλά μπορεί να γίνει λάθος; Αλλά για δεοντολογικούς λόγους, ως παρουσιάσω πρώτα το μόνο 12, δηλαδή **το μέρος** να αντιπροσωπεύει το **όλον**. Και το **όλον** (για τους προτείνοντες) είναι ο **Δήμος Τύμφης**, που δεν μπορεί να σταθεί ούτε σαν σχήμα λόγου (συνεκδοχή).

Αλλά για δεοντολογικούς λόγους, ως παρουσιάσω πρώτα το μόνο 12, δηλαδή **το μέρος** να αντιπροσωπεύει το **όλον**. Και το **όλον** (για τους προτείνοντες) είναι ο **Δήμος Τύμφης**, που δεν μπορεί να σταθεί ούτε σαν σχήμα λόγου (συνεκδοχή).

Συμπέρασμα: Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Τύμφης να ανακαλέσει αμέσως την απόφαση του προτού γελοιοποιηθεί στο Συμβούλιο Τοπωνυμίων και στο Πανελλήνιο. Απορώ μάλιστα πως δεν το έχει κιόλας κάνει. Και ο **Δήμος Κεντρικού Ζαγορίου** να θεωρήσει την άρνησή του, που δεν εκπροσωπεί το σύνολο του Κεντρικού Ζαγορίου (τόχουμε περικόψει άλλες φορές). Και οι δυο μαζί να κάτσουν και να τα βρουν.

Βύρων Βαρζώκας

ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΒΗΜΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Η ίδρυση του σωματείου με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ», που άνοιξε την όρεξη να φιλοξενώ. Η λέξη «βήμα» μπαίνει στον τίτλο με διττή έννοια. Πρώτα με την έννοια του μέτρου, δηλαδή προχωράμε προς κάτι καλύτερο για το Ζαγόρι από πλευράς επαγγελματιών και δεύτερο με την έννοια του λόγου, δηλαδή δημιουργήθηκε ένας μαζικός φορέας, που θα παίρνει το δικαίωμα έκφρασης και θέσης, αλλά και μερίδιο ευθύνης, για την όποια λύση προτείνεται και προωθείται στο χώρο μας.

Το θέμα της τουριστικής ανάπτυξης του Ζαγορίου είναι τόσο δύσκολο, είναι τόσο ευαίσθητο, τα 43 (με τις δυο Κοινότητες Βουβούσας και Παπίγκου). Όμως αυτό το νόημα είναι **ψευδές**, γιατί ως **Δήμος Ζαγοροχωρίων** προτείνεται να ονομαστεί **μόνο ο Δήμος Τύμφης** (με 12 χωριά) και όχι και οι άλλοι δυο Δήμοι (Κεντρικού και Ανατολικού Ζαγορίου) μαζί. Ο πάλι **Δήμος Ζαγοροχωρίων**, που προτείνεται να αντικαταστήσει τον τίτλο **Δήμος Τύμφης** είναι συγχρόνως και **απατηλός**, γιατί εμφανίζεται να αντιπροσωπεύει 41 χωριά, ενώ αντιπροσωπεύει το μόνο 12, δηλαδή **το μέρος** να αντιπροσωπεύει το **όλον**. Και το **όλον** (για τους προτείνοντες) είναι ο **Δήμος Τύμφης**, που δεν μπορεί να σταθεί ούτε σαν σχήμα λόγου (συνεκδοχή).

Αλλά για δεοντολογικούς λόγους, ως παρουσιάσω πρώτα το μόνο 12, δηλαδή **το μέρος** να αντιπροσωπεύει το **όλον**. Και το **όλον** (για τους προτείνοντες) είναι ο **Δήμος Τύμφης**, που δεν μπορεί να σταθεί ούτε σαν σχήμα λόγου (συνεκδοχή).

Καλείσθε, αγαπητοί φίλοι επαγγελματίες, να παλέψετε σε τρία ταπιά. Το πρώτο είναι εσωτερικό, δικό σας. Πιστεύω, σιγά σιγά να το οργανώσετε, να το ξεπεράσετε. Το δεύτερο και το τρίτο ταπιά είναι οι Δήμοι και το Κράτος. Εκεί θα δώσετε μεγάλες μάχες, άλλες νικηφόρες κι άλλες χαμένες.

Αγαπητοί φίλοι επαγγελματίες του Ζαγορίου, με αγάπη και σεβασμό για τον πελάτη, με θεμιτό ανταγωνισμό, με περίσσια αγάπη για το Ζαγόρι προχωρήστε μπροστά. Το προσωπικό σας συμφέρον περνάει μέσα απ' το συμφέρον του Ζαγορίου.

του την 26ην Ιουλίου, γιορτή της Αγίας Παρασκευής. Την 27ην Σεπτεμβρίου, παγκόσμια ημέρα του τουρισμού, διοργανώνει διάφορες εκδηλώσεις.

Η ανάγκη ιδρύσεως του σωματείου γεννήθηκε πριν από χρόνια. Είναι γεγονός ότι το Ζαγόρι κινδύνεψε να ταυτιστεί με δυο χωριά. Είναι γεγονός ότι τουριστικοί οδηγοί και φυλλάδια έβαζαν μέσα στο Ζαγόρι το Καλπάκι και την Ζίτσα. Είναι γεγονός ότι γειτονικές περιοχές είχαν μεγαλύτερη ανάπτυξη από το χώρο μας. Τέλος ας είναι καλά οι ξένοι τουρίστες, που ξέρουν να διαλέγουν, να προτιμούν, να προστατεύουν, να διαμαρτύρονται, να προωθούν, να δημοσιοποιούν. Ας είναι καλά οι αλλοδαποί που γνωρίζουν όλες τις πηγές, όλες τις κορφές, όλα τα μονοπάτια, όλα τα γεφύρια, όλα τα μνημεία.

Ένα άλλο κακό που μας βρήκε, που στις μέρες μας έχει αμβλυνθεί, ήταν η άναρχη τουριστική ανάπτυξη. Σε μερικά χωριά προσφέρονταν και χίλιες μερίδες φαγητό και σ' άλλα ούτε καφενείο, ούτε τηγάνι. Ανάλογο συνέβαινε και με τις κλίμακες. Ανάλογο συμβαίνει, ακόμα και σήμερα, με τους ιδίους τους επαγγελματίες, δηλαδή διαφορετική ποιότητα υπηρεσιών και είδος συμπεριφοράς. Γιατί, σας παρακαλώ, η ίδια πίτα σε ποσότητα, ποιότητα και κόστος, σαν αλευρόπαιτα έχει άλλη τιμή και σαν κασιόπιτα άλλη τιμή; Γιατί ο καφές φραπέ να ξεκινάει από τις 250 δρχ. και να φτάνει στις 800 δρχ.;

Καλείσθε, αγαπητοί φίλοι επαγγελματίες, να παλέψετε σε τρία ταπιά. Το πρώτο είναι εσωτερικό, δικό σας. Πιστεύω, σιγά σιγά να το οργανώσετε, να το ξεπεράσετε. Το δεύτερο και το τρίτο ταπιά είναι οι Δήμοι και το Κράτος. Εκεί θα δώσετε μεγάλες μάχες, άλλες νικηφόρες κι άλλες χαμένες.

Αγαπητοί φίλοι επαγγελματίες του Ζαγορίου, με αγάπη και σεβασμό για τον πελάτη, με θεμιτό ανταγωνισμό, με περίσσια αγάπη για το Ζαγόρι προχωρήστε μπροστά. Το προσωπικό σας συμφέρον περνάει μέσα απ' το συμφέρον του Ζαγορίου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ

ΔΙΧΑΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΔΥΟ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

Δεν είμαστε λίγοι, εμείς οι Ζαγορίσιοι, που ενώ καταγόμαστε από το Ζαγόρι, είμαστε αναγκασμένοι λόγω διαφόρων αιτιών να διαμένουμε σε μεγαλουπόλεις ή σε άλλες μικρότερες πόλεις της Ελλάδας ή ακόμα και στο εξωτερικό. Καμιά φορά η μοίρα σε αποκόλλει από τις ρίζες σου και σε διώχνει μακριά. Όσο είσαι μικρός στην ηλικία το περνάς λίγο ανεπαίσθητα. Όσο μεγαλώνεις όμως αρχίζεις να διακατέχεσαι από την επιθυμία του νόστου. Η επιθυμία αυτή αρχικά μπορεί να εκφραστεί με ολιγοήμερες διακοπές στο χωριό, με την κατασκευή ενός σπιτιού (αν δεν υπάρχει ήδη), με προσωπικές οικονομικές προσφορές ή προσωπικά κληροδοτήματα. Βαθεία μέσα στο μυαλό μας όμως υπάρχει ο πόθος της οριστικής επιστροφής, το οριστικό αντίκρισμα με το χωριό, τους ανθρώπους, τους συγγενείς. Η σκέψη του επαναπατρισμού κλωθογυρίζει συνεχώς. Τελικά μερικοί μπορούν να το πραγματοποιήσουν, μερικοί άλλοι αδυνατούν (να το πραγματοποιήσουν) ενώ κάποιους άλλους τους προλαβαίνει δυστυχώς ο θάνατος.

Οι μέρες των εορτών και οι καλοκαιρινές διακοπές που περνάω στο χωριό μου στο Ζαγόρι είναι πραγματικά αλησμόνητες. Δε συγκρίνονται με αντίστοιχες στη μεγαλούπολη. Είναι δύο καταστάσεις εκ διαμέτρου αντίθετες. Τι να πρωτοθυμηθώ; Τη μεγάλη παρέα των παιδιών, τις μεσημεριανές αποδράσεις, τα πανηγύρια, το οξυγόνο, τα καταπράσινα τοπία, το καταλόγιασμα της ψυχής, τον μεθυστικό ήχο του κλαρίνου. Είναι στοιχεία όλα αυτά τα οποία συντροφεύουν τη μνήμη μου καθ' όλη τη διάρκεια του χειμώνα στη σκληρή ταμεντούπολη. Είναι αναμνήσεις που μου προκαλούν φτερούγισμα στην καρδιά και αισιοδοξία για τη ζωή.

Οι φίλοι μου, στην πόλη που ζω, μπορεί να μην έχουν επισκεφτεί ποτέ τον Ελαφότοπο αλλά έχουν ανεχτεί τόσες πολλές φορές τις περιγραφές και τις κολακείες μου που από αυτές και μόνο συμπεράναν για τι παράδεισο πρόκειται και με ζηλεύουν κάθε φορά που φεύγω για το χωριό.

Βέβαια το δράμα είναι όταν διαμένεις στο εξωτερικό. Τότε τα πράγματα δυσκολεύουν περισσότερο. Το Ζαγόρι φαντάζει στο μυαλό σαν την αξιολάτρευτη πατρίδα, σαν το ιδεώδες όραμα που κάποτε θα γυρίσεις και θα στεριώσεις. Θα γυρίσεις και θα επιθυμείς να αναπληρώσεις όλο το χαμένο χρόνο στον τόπο που σε γέννησε και σε γαλούχησε. Όσο καλά και να περνάς στον ξένο τόπο, η αγάπη για την πατρίδα παραμένει άσβεστη. Είναι σαν τον ομφάλιο λώρο που πάντα θα σε συνδέει με τη μάνα.

Παρακολουθώ διακριτικά κάποια ηλικιωμένα ζευγάρια και μεμονωμένα άτομα εκ του εξωτερικού που μόλις συνταξιοδοτούνται μαζεύουν τα υπάρχοντά τους, τους κόπους μιας ζωής και με ακαίο ηθικό παίρνουν το δρόμο της μεγάλης επιστροφής. Ανακατασκευάζουν τα σπιτά τους, ανταμώνουν με φίλους και συγγενείς και διακατέχονται από τέτοια ψυχολογική διάθεση σαν να πρόκειται για αναγέννηση. Αφήνουν πίσω τους κάθε ίχνος ταλαιπωρίας, τύβρης και ξενιτεμού. Επαναπροσδιορίζουν την ύπαρξή τους στο γενέθλιο χώρο σαν να μη λείψανε στιγμή από κοντά του. Κι αν τους ρωτήσεις να σου πούνε κάποια βιωματική ιστορία ε, τότε έχουνε να σου διηγηθούν πολλές κι από τα μικρά τους χρόνια στο χωριό κι από τα μεγάλα τους χρόνια στο εξωτερικό. Να ναι καλά οι άνθρωποι που ας μην ξεχνάμε ότι είναι οι καλύτεροι πρεσβύτες μας που μεταλαμπαδεύουν το Ζαγορίσιο πνεύμα στα τέσσερα σημεία της γης.

Δε θα ξεχάσω τη μέρα, λίγο μετά το φετινό Πάσχα, όταν πηγαίνοντας βόλτα στο Κουκούλι αντίκρισα μία από τις ωραιότερες εικόνες της ζωής μου: Στεκόμουν στην άκρη του ασφαλτοδρόμου και μπροστά μου έσνοινονταν μία πανοραμική κάτοψη από καταπράσινα δέντρα σε πλήρη ανθοφορία κι ο ήλιος στη δύση του, να αντικατοπτρίζει τις ακτίνες του, τυφλώνοντας τα μάτια μου και λούζοντας τον φυσικό θησαυρό. Όλη αυτή η μαγεία σε συνδυασμό με το καθαρό οξυγόνο που ανέπνεα με έκαναν να αισθανώ ότι σαν Νεοέλληνας είχα βρει το νόημα της ζωής. Τι κι αν η ζωή σου έχει διασπαστεί σε χίλια μικρά κομματάκια, τα συναρμολογείς και συνεχίζεις περήφανα.

Κάθε φορά που πρέπει να φύγω από το χωριό ή γενικότερα από τα Γιάννενα καίω τους γονείς μου που δεν επαναπαύτηκαν στην οικογενειακή θαλπωρή αλλά αναζητήσαν μια άλλη διεξοδό, προσφέροντάς μου μια νέα πατρίδα. Αφήνω πίσω μου τα πλείστα οικεία πρόσωπα που με αγαπούν και νοιάζονται για μένα κι έρχομαι σε μια κοινωνία που αποτελεί τη μονάδα ανάμεσά σε ενόμιση περίπου εκατομμύριο πληθυσμό.

Πιστεύω πως όλοι εσείς, που ζείτε στο ονειρεμένο Ζαγόρι, ότι ο τόπος μας μας λείπει κι ότι πρέπει να νοιώθετε ευτυχισμένοι που η μοίρα επέλεξε να σας χαρίσει αυτόν τον πανέμορφο τόπο διαμονής. Σίγουρα προβλήματα υπάρχουν παντού.

Όσο για μας τους απανταχτού αποδημούντες ευτυχώς υπάρχει αυτή η τοπική εφημερίδα που λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος. Κι αν πολλά από τα θέματά της δεν μας χρησιμεύουν άμεσα ωστόσο και μόνο η ύπαρξή της στο σπίτι μας μεταφράζεται ως βάλασμα στη σπαραξικάρδια ανάνηψη της πατρίδας μας.

Σήμερα το πρωί περπατούσα στον πεζόδρομο της πλατείας Αριστοτέλους κι ασυνείδητα είχα διακινιστεί στον καθημερινό λιθόστρωτο δρόμο που οδηγεί στο σπίτι μας στο χωριό.

Λαμπρινή Φράγκα

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΕΛΙΚΟΔΡΟΜΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ

Διο λαμπρά γεγονός έζησε στις 6 Νοεμβρίου το Μονοδένδρι, τα οποία χάρισαν μοναδικές και αξέχαστες στιγμές σε όσους παραβρέθηκαν σ' αυτά.

Πρόκειται για τα εγκαίνια του ελικοδρομίου Κεντρικού Ζαγορίου και του Κέντρου Συναθροίσεων

Ο Υφυπουργός κ. Χρήστος Πάχτας κόβει την κορδέλα των εγκαινίων.

ων και Εκθέσεων Μονοδενδρίου, τα οποία έγιναν από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Χρήστο Πάχτα στο Μονοδένδρι, των μελών της Συνόδου των Πρυτάνεων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας, προς τιμήν των οποίων η ιστορική Ριζαρεία παράθεσε στις θαυμάσιες εγκαταστάσεις της επίσημο γεύμα. Και τα δύο έργα, τα οποία εγκαινιάσε ο αρμόδιος Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Χρ. Πάχτας, έχουν χρηματοδοτηθεί από το διασυνοριακό Πρόγραμμα Interreg II.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΕΩΝ

Το Κέντρο Συναθροίσεων και Εκθέσεων Μονοδενδρίου πρόκειται να αποτελέσει στο άμεσο μέλλον (από τον ερχόμενο χρόνο) τόπο εργασίας και επιμόρφωσης, με όλα τα σύγχρονα μέσα, μικρών ομάδων (μέχρι 40 άτομα) από την Ελλάδα και γειτονικές βαλκανικές χώρες.

Εναλλακτικά στο Κέντρο θα διοργανώνονται συναφείς εκθέσεις (ζωγραφικής, φωτογραφίας, τοπικών χειροτεχνημάτων, κ.ά.) καθώς και καλλιτεχνικές ή πολιτικές εκδηλώσεις μικρότερης εμβέλειας.

ΤΟ ΕΛΙΚΟΔΡΟΜΙΟ

Το ελικοδρόμιο Κεντρικού

Ζαγορίου κατασκευάστηκε στη θέση Προφήτης Ηλίας Μονοδενδρίου και η χρησιμότητά του είναι πολλαπλή. Κατ' αρχήν, ως ήπια μορφή τουρισμού, μέλλει να αποτελέσει ισχυρό διάμεσο για τη μεταφορά στα Ζαγοροχώρια τουριστών υψηλών εισοδημάτων από την υπόλοιπη χώρα

ριοχής, θα φανούν τα αμέσως επόμενα χρόνια.

Είπε επίσης ότι, παράλληλα προς τα μεγάλα έργα που εκτελέστηκαν ή εκτελούνται από το Interreg II στο Ν. Ιωαννίνων, χρηματοδοτούνται και μικρότερης κλίμακας έργα στον τομέα του πολιτισμού και της υγείας (Διασυνοριακά Κέντρα Δημόσιας Υγείας Καλπακίου, Κονίτσης, Μοναστήρια Μολυβδοσκεπάστης, Κωσταντίνης, κ.ά., Μουσείο Μαστόρων Πυροσόγιαννης, Υπαίθριο Αμφιθέατρο Μονοδενδρίου, έργα υποδομής, αγροτουρισμού στη Βαβούσα κ.ά.).

Τέλος υποσχέθηκε ότι ανάλογες ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, όπως του Μονοδενδρίου, θα συνεχισθούν στον Ηπειρωτικό χώρο, εφόσον παράλληλα προς την διάθεση της πολιτείας συνυπάρχουν η φαντασία, η θέληση και η ενεργητική συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΗΣ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ

Στο γεύμα της Ριζαρείου προς τιμή των Πρυτανικών Αρχών της χώρας, τις οποίες

Το χορευτικό συγκρότημα του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισιών στην τελετή των εγκαινίων.

πλαισίωσαν Πρυτάνεις Σερβικών Πανεπιστημίων και άλλων Βαλκανικών Χωρών, ο Πρόεδρος της εφετεινής Συνόδου κ. Χρ. Μασσαλάς, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων προέτρεψε τον παραστάτα Υφυπουργό κ. Χρ. Πάχτα, ως συντονιστή και του Γ' ΚΠΣ να ενισχύσει θετικά την μεγάλη προσπάθεια του Ηπειρωτικού κόσμου να ξεφύγει η Ηπειρος από τον

κλειό της πιο φτωχής περιοχής της Ευρώπης και να επιστρέψει η Πολιτεία μέρος του Χρέους της προς μια περιοχή, η οποία σε κρίσιμους χρόνους αποτέλεσε την πρωτοπορία του πνεύματος της ευποίας και της κοινωνικής ευθύνης καθώς και το άθος της παιδείας του έθνους.

Ο εκπρόσωπος του Ριζαρείου Ιδρύματος κ. Άγγελος Κίτσος, με συγκροτημένο λόγο, ανέλαβε την σκοπιμότητα, την μελλοντική λειτουργία και τους λόγους επιλογής των έργων Μονοδενδρίου και αναφέρθηκε επίσης και στη συμβολή του Ιδρύματος Αποκατάστασης Ομογενών εξ Αλβανίας (Ιδρυμα Λάτση) σε δραστηριότητες εντός Μονοδενδρίου, κοινού ενδιαφέροντος με τη Ριζαρεία (επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση κοριτσιών από την Αλβανία), καθώς και του νεοπαγούς, αλλά πολλά υποσχόμενου Ιδρύματος Νιάρχου, σε επίσης αξιόλογα και σύγχρονα έργα, όπως η κατασκευή Ολυμπιακών προδιαγραφών γηπέδου μπάσκετ, βόλεϊ και τένις, η ενίσχυση πρόσθετων κατασκευαστικών εργασιών στο Κέντρο Συναθροίσεων

και στην αρχή, Μονοδένδρι και το Ζαγόρι ευτυχισμένη τη σημερινή ώρα. Το αξίζουν να ζήσουν κι εκείνοι παρόμοιες ωραίες ημέρες, ώστε τους τη δύναμη και τόση γι' αυτό και μην ανακόψουν την ορμή τους για δημιουργία.

Στις εκδηλώσεις παρέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος, ο οποίος Γραμματέας Περιφέρειας κ. Δ. Καλούδης, ο Πρωτοψάλτης κ. Ν. Ζαρκάδας, ο Διοικητής της 8ης Μεραρχίας κ. Παναγιώτης Ρούσος, ο Γενικός Δντής Περιφέρειας κ. Β. Μητσέλος ο Επιθεωρητής Αστυνομίας κ. Β. Παπαδόπουλος, ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, κ. Ν. Καμπέσης, ο Προϊστάμενος Εφορίας κ. Σπ. Παπαδόπουλος, ο Προϊστάμενος Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Νομικού Συμβουλίου του Γεν. Γραμματέως του Ιδρύματος Βορειοηπειρωτικών Ερευνών κ. Ε. Κονιούρη και Μ. Ζώτου, του

Πρόεδρου της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου και Προέδρου του Δημοτ. Συμβουλίου Τύμφης κ. Απ. Ντιναλέξη, του Προέδρου της Διοικούσης Επιτροπής της Λαμπριαδείου Σχολής και Δημοτικού Συμβούλου Κ. Ζαγορίου κ. Γ. Δού-

ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΕΩΝ ΣΤΟ ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

της Συνόδου των Πρυτάνεων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας και Πανεπιστημίων Βαλκανικών χωρών, που τίμησαν την περιοχή, κατέληξε:

«Ο άνθρωπος σ' αυτόν τον τόπο, εκλεκτός προσκεκλημένος, έχουν παθιασμένη αγάπη για τη μικρή πατρίδα τους. Τη λάβρα στα μάτια του «μικροκοσμού» της Ριζαρείου που ζήσαμε με την επίσκεψή σας στο μεσημέρι, τη διαπιστώσαμε στις κατ' ιδία επαφές με τους απλούς ανθρώπους και τους εκπροσώπους φορέων του Ζαγορίου.

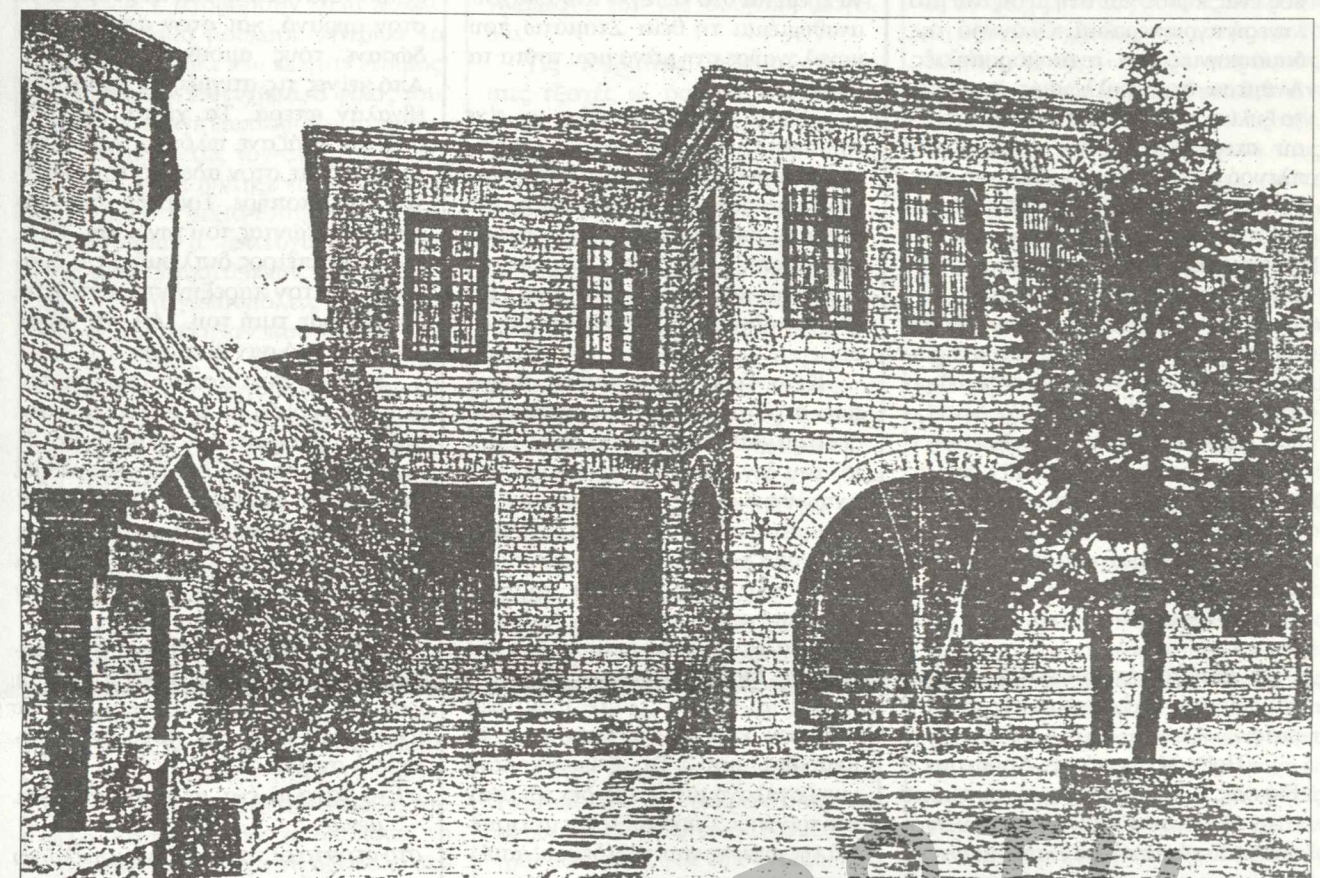
Έχουν μεγάλο μεράκι και δείχνουν τον ανάλογο σεβασμό στην συντήρηση των μνημείων της παράδοσης που κληρονόμησαν. Το βλέπετε αυτό στις λεπτομέρειες των κτισμάτων και των νέων έργων που γίνονται. Το περιλαμπρο κτίριο του Κέντρου Συναθροίσεων και Εκθέσεων αποτελεί αψευδή μάρτυρα της διάθεσης του τοπικού πληθυσμού.

Οι κάτοικοι αυτού του τόπου είναι πλούτο και ιστορικό παρόν. Αλλά προσέξτε — κι αυτό είναι σημαντικό: **στο παρελθόν οι Ζαγορισιόι αναζητούν ορμή για να το ξεπεράσουν και όχι ένα παράδειγμα για να μιμηθούν.**

Όπως είπαμε και στην αρχή, Μονοδένδρι και το Ζαγόρι ευτυχισμένη τη σημερινή ώρα. Το αξίζουν να ζήσουν κι εκείνοι παρόμοιες ωραίες ημέρες, ώστε τους τη δύναμη και τόση γι' αυτό και μην ανακόψουν την ορμή τους για δημιουργία.

Στις εκδηλώσεις παρέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος, ο οποίος Γραμματέας Περιφέρειας κ. Δ. Καλούδης, ο Πρωτοψάλτης κ. Ν. Ζαρκάδας, ο Διοικητής της 8ης Μεραρχίας κ. Παναγιώτης Ρούσος, ο Γενικός Δντής Περιφέρειας κ. Β. Μητσέλος ο Επιθεωρητής Αστυνομίας κ. Β. Παπαδόπουλος, ο Διοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, κ. Ν. Καμπέσης, ο Προϊστάμενος Εφορίας κ. Σπ. Παπαδόπουλος, ο Προϊστάμενος Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Νομικού Συμβουλίου του Γεν. Γραμματέως του Ιδρύματος Βορειοηπειρωτικών Ερευνών κ. Ε. Κονιούρη και Μ. Ζώτου, του

Υπηρεσιών Νομαρχίας Ιωαννίνων κ. Κ. Βήχας, η κ. Ελένη Ρόκου-Μακρυγιάννη, στελέχος της Περιφέρειας Ηπείρου, η Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Β. Κατσαδής και άλλα στελέχη του Πανεπιστημίου, ο Δ/ντής

Το Κέντρο Συναθροίσεων και Εκθέσεων Μονοδενδρίου θα αρχίσει να λειτουργεί από τη νέα χρονιά και θα αποτελεί τόπο εργασίας και επιμόρφωσης με πολλαπλή χρησιμότητα στην τοπική κοινωνία του Ζαγορίου και της Ηπείρου.

της ΔΕΥΑΙ κ. Κ. Γιωτάκης, εκπρόσωποι των Δασικών Υπηρεσιών, οι Δήμαρχοι Κεντρικού Ζαγορίου κ. Θ. Τσουμάνης και Γαβριήλ Παπαναστασίου, ο οποίος και απηύθυνε χαιρετισμό στα εγκαίνια του Κέντρου Συναθροίσεων. Επισημαίνουμε επίσης ιδιαίτερα την παρουσία του Προέδρου του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος κ. Βίκτωρα Μελά, του Συμβούλου της Ριζαρείου επ. Αρεοπαγίτη κ. Β. Λαμπρίδη, του Προέδρου της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών κ. Θ. Γεωργιάδη, του Προέδρου και των μελών του Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Ζαγορισιών Ιωαννίνων κ. Πολύβιου Καρρά, εκπροσώπων της Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας Ελλάδος και του Ηπειρωτικού Τύπου, της Προέδρου του Λυκείου Ελληνίδων κας Τιτίκας Δογορίτη, των Προέδρων και Γεν. Γραμματέως του Ιδρύματος Βορειοηπειρωτικών Ερευνών κ. Ε. Κονιούρη και Μ. Ζώτου, του

Πρόεδρου της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου και Προέδρου του Δημοτ. Συμβουλίου Τύμφης κ. Απ. Ντιναλέξη, του Προέδρου της Διοικούσης Επιτροπής της Λαμπριαδείου Σχολής και Δημοτικού Συμβούλου Κ. Ζαγορίου κ. Γ. Δού-

κατάλληλη υποδομή σε αναπτυξιακά και πολιτιστικά έργα γίνεται ο μεγαλύτερος πόλος έλξης τουριστών αλλά και ανθρώπων με πνευματικά ενδιαφέροντα, όχι μόνο της περιοχής Ζαγορίου αλλά ολόκληρης της Ηπείρου.

Σημειωτέον, ότι στο Μονο-

δένδρι σήμερα λειτουργούν εκτός από τις Σχολές της Ριζαρείου (Χειροτεχνική Σχολή Θελέων, Οικοτροφείο Δημοτικό Σχολείο τριθέσιο) 1/θέσιο Νηπιαγωγείο, Εποχιακό «Βιωματικό Σχολείο» των Εκπαιδευτικών Γείτονα και στο άμεσο μέλλον πρόκειται να ιδρυθεί Κέντρο της Σχολής Καλών Τεχνών, το Στίπτι συγγραφέων και μεταφραστών, Κέντρο Μελέτης και Προσέλασης του Περιβάλλοντος με την ανέγερση παράλληλα Μουσείου Φυσικής Ιστορίας.

Περαιτέρω αναφέρουμε τη λειτουργία, από το ερχόμενο θέρος του 2000, του υπαίθριου θεάτρου καθώς και του υπεράνω χρόνου γηπέδου μπάσκετ βόλεϊ και τένις. Επίσης η ιδιωτική πρωτοβουλία ανεγείρει νέα τουριστικά καταλύματα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών. Ένα χωριό με άριστες προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη και πρόοδο.

Ετσι το Μονοδένδρι με την

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Σ.Θ.

Νέα από τη Λάϊστα

α) Η παραλλαγή του δρόμου από την πλευρά του Αγίου Χαραλάμπους συνεχίστηκε φέτος με τη διάνοιξη του προς Μπουλιάνια. Για αρκετές μέρες η μπουλντόζα της ΤΥΔΚ Ιωαννίνων δούλεψε στο δρόμο αυτό με αποτέλεσμα να επιτευχθεί η σύνδεσή του με το κεντρικό στην θέση Μπουλιάνια.

Για ό,τι έγινε φέτος στην παραλλαγή του δρόμου αυτού, ευχαριστούμε τον Νομάρχη κ. Νίκο Ζαμπαλά και τους συνεργάτες του κ. Βήχα και κ. Δ. Μαυρογιώργο. Ευχαριστούμε επίσης το χειριστή της μπουλντόζας κ. Μιχάλη Τάτση που εργάστηκε με ιδιαίτερο ζήλο.

β) Ο Δήμος Τύμφης πρόκειται να διαθέσει το ποσό των 70.000.000 για τη συνέχιση ασφαλτόστρωσης του οδικού δικτύου προς Λάϊστα. Επίσης πρόκειται να συνεχίσει την ασφαλτόστρωση του κεντρικού δρόμου του χωριού.

Η Λάϊστα τόπος έλξης τουριστών

Το καλοκαίρι η Λάϊστα είχε προσέλευση σημαντικού αριθμού τουριστών, παρά τις δυσκολίες που παρουσίαζαν ο χωματόδρομος... Απόδειξη αποτελεί και η άφιξη στις 16 Οκτωβρίου μιας ομάδας πενήντα τουριστών από το Αγρίνιο με επικεφαλής το γνωστό στο Πανελλήνιο καθηγητή Πανεπιστημίου Κωνσταντίνου Φράγκο.

Η Λάϊστα τους υποδέχτηκε στην όμορφη πλατεία του χωριού (1200 τ.μ.). Η βροχούλα τους υποχρέωσε να μπουν στην αίθουσα του ξενοδοχείου «Ρόμπολο», όπου μετά το κέρασμα ο πατριώτης μας καθηγητής Ιωάννης Κογκούλης τους μίλησε για την ιστορία και τα αξιοθέατα του χωριού.

Κύριε Φράγκο, σας ευχαριστούμε για την σημαντική πρωτοβουλία σας. Είμαστε σίγουροι πως αυτή θα επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο.

Χρόνης Δρούγιας

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΣΤΟ ΟΡΘΟ

Από εσφαλμένη εντύπωση, ίσως και πληροφόρηση στο τεύχος 258 του Οκτωβρίου για την εκδήλωση στην Παναγία των Κήπων το 15/γούστο, αναφέρω ότι έγινε προσφορά μαγειρίτσας από το Δημ. Διαμέρισμα. Διευκρινίζω ότι και η προσφορά της μαγειρίτσας ήταν έμπνευση και πρωτοβουλία του αιδεσιμότη του Παπα-Βαγγέλη.

Κ.Α.Χ.

Νέα του τόπου μας

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

Το νέο Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισιών που προήλθε από τις εκλογές του περασμένου Ιουνίου συγκροτήθηκε σε σώμα, όπως παρακάτω:

Πρόεδρος: Πολύβιος Καρράς (Μανασής)

Αντίεδρος: Αλέκος Οικονόμου (Ελάτη) Γ. Γραμματέας: Βασίλειος Σκαμνέλος (Αρίστη)

Ταμίας: Βασίλειος Δαλκαβούκης (Καπέσοβο)

Δ. Σχέσεις: Ανδρέας Βαζζάκας (Ανθρακίτης)

Υπ. Χορευτικού: Κική Τσόλιου (Πέτρα)

Μέλη: Αικατερίνη Παντελή (Λάϊστα) Κων/νος Τσίμας (Μονοδέντρι) Βασίλειος Μπούρης (Μεσοβούνι)

ΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Υστερα από επίμονες αλλά παράλληλα και χρονοβόρες διαδικασίες, που ξεκίνησαν περίπου τον Μάρτιο, μεταξύ του προέδρου του Συνδέσμου Πολύβιου Καρρά και του πολιτιστικού τμήματος της Ουγγρικής Πρεσβείας, ο χορευτικός όμιλος του Συνδέσμου προσεκήλθει από την επαρχία Zemplen και τον Δήμο Budapest, να συμμετάσχει μαζί με άλλους Πολιτιστικούς Συλλόγους των χωρών Πορτογαλίας, Τουρκίας, Ουκρανίας, Ιταλίας, Γερμανίας, Πολωνίας, Λεττονίας και Αυστρίας, στις ετήσιες μορφωτικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται στη χώρα αυτή ως εκπρόσωπος της Ελλάδας.

Παίρνοντας μαζί της πλούσιο έντυπο διαφημιστικό υλικό για την περιοχή μας, που με απλοχεριά εδόθη από τον Δήμο Ιωαννιτών και τον Δήμο Κεντρικού Ζαγορίου αλλά παράλληλα και αρκετά δώρα (τσιπουρο - κρασί - αναμ. πλακέτες), η αποστολή με επικεφαλής τον πρόεδρο κ. Πολύβιο Καρρά, την Υπευθ. Χορευτικού Κική Τσόλιου και τον έμπειρο χοροδιδάσκαλο Παναγιώτη Τζόκα, αναχώρησε την 12/08/99 μέσω Ιταλίας και Αυστρίας με προορισμό την Ουγγαρία.

Το χορευτικό μας σ' ένα πειθαρχημένο σύνολο, με την άφογη

παρουσίαση των Ζαγορισιών και γενικότερα Ηπειρώτικων χορών έγινε δεκτό με ενθουσιασμό από τους κατοίκους 8 πόλεων της επαρχίας Zemplen όπου παρουσίασε το πρόγραμμά του.

Εδώ πρέπει να τονιστεί η θερμή φιλοξενία των Ούγγρων που είναι ένας ιδιαίτερα φιλόμυθος λαός.

Οι έπεινοι, τα διπλώματα και τα εκλεκτά προϊόντα που προσέφεραν στις αποστολές καθώς οι καθημερινές ξεναγήσεις στις ομορφιές της περιοχής των, είναι ένα μικρό δείγμα της μεγάλης προσφοράς των Διοργανωτών.

Παράλληλα οι χορευτές μας και τα άλλα μέλη της αποστολής, είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τις άλλες αποστολές των χωρών που συμμετείχαν, να ανταλλάξουν απόψεις και δώρα, αλλά και να διασκεδάσουν μαζί.

Στη Βουδαπέστη την πανέμορφη πρωτεύουσα της Ουγγαρίας, ο χορευτικός όμιλος παρουσίασε το πρόγραμμά του, ενώπιον 10.000 περίπου θεατών, μαζί με άλλα χορευτικά συγκροτήματα κρατών στο περίφημο Κάστρο της πόλης.

Το θερμό χειροκρότημα των θεατών της εκδήλωσης μαρτυρεί την άφογη εμφάνιση του ομίλου μας.

Επισημαίνουμε την συγκινητική παρουσία Ελλήνων φοιτητών και τουριστών.

Η αποστολή επέστρεψε στα Ιωάννινα 23/08/99 κουρασμένη από το μακρινό ταξίδι αλλά πανευτυχής από την εμπειρία που έζησε τις 12 αυτές μέρες.

Χάρη στο συντονισμό του κ. Καρρά το οικονομικό σκέλος του ταξιδιού καλύφθηκε πλήρως χωρίς να επιβαρυνθεί το ταμείο του Συνδέσμου.

Πιστεύοντας ότι το Ζαγόρι έχει την ανάγκη της προβολής στο εξωτερικό, καλώ όλους τους νέους να πλαισιώσουν τα χορευτικά τμήματά του Συνδέσμου, Για να γίνουν του χρόνου και αυτοί Πρεσβευτές της Ζαγορίας παράδοσης σε κάποια άλλη χώρα.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα ονόματα των χορευτών που συμμετείχαν:

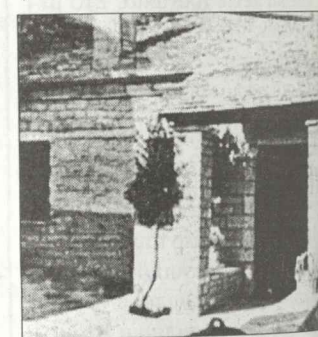
Τζόκας Β., Κατσουλίδης Τ., Τσόλης Π., Γεωργίου Ζ., Ζαρκάδας Α., Κατέρης Γ., Παππάς Γ., Λένης Θ., Φωτόπουλος Π., Βλαχόπουλος Φ., Ζαρκάδα Ξ., Παπαναστασίου Ε., Παπαναστασίου Β., Καραγιάννη Χ., Μπέλλου Χ., Μα-

τσοπούλου Ε., Κατσουλίδης Φ., Καλογήρου Σ., Τσόλη Μ., Τζόκα Η., Ιωακείμης Κ.

Κων/νος Μ. Τσίμας
Τραπεζικός

Στο Μονοδέντρι της Ηπείρου το Σπίτι Συγγραφέων και Μεταφραστών ΧΩΡΙΟ ΓΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Σ' ένα χωριό της Ηπείρου, στο Μονοδέντρι, στα Ζαγοροχώρια, σε υψόμετρο 1.150 μ., δημιουργήθηκε το Σπίτι Συγγραφέων και Μεταφραστών, το οποίο ανήκει στην οικογένεια Ελευθερίου Γείτονα. Είναι αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας των Εκπαιδευτηρίων Γείτονα και των εκδόσεων «Εστία», που έχει στόχο την παροχή της δυνατότητας σε Έλληνες και ξένους λογοτέχνες, μεταφραστές και θεατρικούς λογοτεχνίτες να εργαστούν και να ολοκληρώσουν έργα τους σε ένα ιδιαιτέρως κατάλληλο περιβάλλον.

Το Σπίτι είναι φτιαγμένο από πέτρα, σύμφωνα με την παραδοσιακή ζαγορίτικη αρχιτεκτονική και έχει τη δυνατότητα κάθε χρόνο να φιλοξενεί 18 συγγραφείς και μεταφραστές.

Το πρόγραμμα φιλοξενίας διαρκεί από 1 Μαΐου ως τις 31 Οκτωβρίου και καλύπτει τα έξοδα διαμονής και διατροφής. Κάθε φιλοξενούμενος έχει δικό του δωμάτιο με μπάνιο και τηλεόραση. Στη Γραμματεία υπάρχουν υπολογιστές PC και Macintosh, με πρόσβαση στο Διαδίκτυο και δυνατότητα αποστολής e-mail, εκτυπωτής, φαξ, φωτοτυπικό μηχάνημα και βιβλιοθήκη.

Το Σπίτι Συγγραφέων και Μεταφραστών είναι μέλος του Res Art (Διεθνής Οργανισμός Πολιτιστικών Κέντρων Φιλοξενίας) και υποστηρίζεται από το Υπουργείο Πολιτισμού, το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου και το Ινστιτούτο Γαλλικών Γλωσσών.

Για περισσότερες πληροφορίες, τηλε. 0653 - 71.322 (Μονοδέντρι Ζαγορίου Ιωαννίνων) και 09656200 (Εκπαιδευτήρια Γείτονα).

Β.Κ.Κ.
«Ελευθεροτυπία», 22/10/99

Νέα του τόπου μας

και να δοκιμάσουν αντιπροσωπευτικές γεύσεις που προσφέρονταν με την προσωπική φροντίδα του γνωστού επιχειρηματία κ. Τότη και των συνεργατών του.

Ανάμεσα στους επισκέπτες της έκθεσης διακρίθηκαν οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας Θεσσαλονίκης και πρώην Υπουργοί κ.κ. Σωτήρης Κούβελας και Γιώργος Τζιτζικώστας, ο Βουλευτής Επικρατείας του ΠΑΣΟΚ κ. Παρασκευόπουλος, ο Αντιπρύτανης του Α.Π.Θ. κ. Ματούλα Σκαλτσά και Γιώργος Συνεφάκης, ο Διευθυντής του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Φλώρινας κ. Θέμης Μηλώσης, η λογοτέχνης κ. Φούλα Λαμπιλέ, κ.ά.

Οι Υφυπουργοί Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Λεωνίδας Τζανής και Εθνικής Οικονομίας κ. Ροδούλα Ζήση, καθώς και ο βουλευτής Μαγνησίας κ. Αλέκος Βούλγαρης έστειλαν τους χαρτερισμούς και τις ευχές του για την έκθεση και δήλωσαν για μια ακόμη φορά τη συμπαράστασή τους στο Δίκτυο των Ελλήνων οι Κοινότητες.

Αξίζει επίσης, να σημειωθεί η παρουσία του Προέδρου της νεοσύστατης Κοινότητας Σουλίου κ. Χρήστου Παππά, ο οποίος εκδήλωσε το ενδιαφέρον του για την έναρξη της Κοινότητας στο Δίκτυο. Πρόκειται για μια Κοινότητα που εμφανίζεται στο χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία του Ελληνικού Κράτους.

Ακόμη αξιοσημείωτη ήταν η ιδιαίτερη φροντίδα των συνεργατών του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης και ιδιαιτέρως του Αντιδημάρχου Θεσσαλονίκης κ. Νίκου Μα-

κραντιανή και του υπευθύνου του Κέντρου κ. Ανέστη Στεφανίδη, για την όλη διοργάνωση της έκθεσης, η οποία τελούσε υπό την αιγίδα των «λδ' Δημητρίων» και φιλοξενείται στο τμήμα των εικαστικών γεγονότων του ειδικού λευκάματος που εκδίδει ο Δήμος Θεσσαλονίκης κάθε χρόνο για τα «Δημήτρια».

Το πρωί της Κυριακής σε αίθουσα συνεδριάσεων του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης πραγματοποιήθηκε συνάντηση εργασίας των Προέδρων των Κοινοτήτων-μελών του Δικτύου και δρομολογήθηκαν οι επόμενες δραστηριότητες του Δικτύου έως το τέλος του χρόνου, με δεσπόζουσα την προώθηση της ένταξης ενός ολοκληρωμένου προγράμματος στο 3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Χαρακτηρίστηκαν από το Ε.Μ.Π. 44 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ ΩΣ «ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ»

Η ομάδα του Τομέα Υδάτινων Πόρων, Υδραυλικών και Θαλασσίων έργων, του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου, κατέγραψε 44 περιοχές ιδιαίτερου κάλλους σε όλη τη χώρα, μετά από ανάθεση του ΥΠΕΧΩΔΕ, με τίτλο «Οριοθέτηση και καθορισμός μέτρων προστασίας τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους».

Στην Ηπειρο καταγράφηκαν 44 περιοχές ιδιαίτερου κάλλους, από τις οποίες 24 στο Νομό Ιωαννίνων.

— Αιθιατικό δάσος πόλης Ιωαννίνων, Βόρεια Στενά Λούρου, Δίλοφο Ζαγορίου, Εκκλησιά Ταξιαρχών στα Κάτω Πεδινά, Κατέσοβο και Βραδέτο Ζαγορίου, Κήποι - Κουρούλι και μεταξέ τους φαράγγι, Λίμνη Παμβώτιδα και Νησί Ιωαννίνων, Λίμνη Πηγάων Αώου, Λίμνη Ζαράβιντας, Μέτσοβο, Μικρό και Μεγάλο Πάπιγκο, Μονοδέντρι και Βίτσα Ζαγορίου, Οροπέδιο Μονοδενδρίου, Στενά Δράχθου, Στενά Σαραντάπορου, Σημβολή Αώου - Βοϊδομάτη, τμήμα της Κοιλάδας του Καλαμά από Σουλόπουλο μέχρι Γκρόμποβο, Φαράγγι Βίκου και ποταμός Βοϊδομάτης,

Φαράγγι Δολού Παγωνιανής, Φαράγγι Μονής Ρογκοβού, Φαράγγι ποταμού Χρούσια - Συράκο - Καλαρρύτες, Χαράδρα Αώου, Χαράδρα Θεογέφυρου, Χαράδρα ποταμού Γόρμου.

ΙΔΡΥΣΗ «ΕΝΩΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ»

Ιδρύθηκε πρόσφατα από τις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα της περιοχής Ζαγορίου σωματείο με την επωνυμία «Ένωση Τουριστικών Επιχειρήσεων Ζαγορίου».

Η ένωση, που έχει αποκτήσει τη νομική της μορφή με την υπ' αριθμ. 93/1999 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, έχει γραφεία και έδρα της στη Βίτσα Ζαγορίου και έχει ήδη στους κόλπους της ένα μεγάλο μέρος από το σύνολο των επιχειρήσεων της περιοχής.

Συμμετέχουν σ' αυτήν ως μέλη, με βάση το καταστατικό της, επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής, που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα, ύστερα από νόμιμη άδεια της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής, στα γεωγραφικά όρια της περιοχής Ζαγορίου, ενρισκοι νται μέσα στα όρια αυτά και σκοπό έχουν την παροχή υπηρεσιών στους επισκέπτες του Ζαγορίου στον τομέα της διαμονής, διατροφής και μετακίνησής αυτών.

Σκοπός της είναι, υπό ευρύτερη έννοια, η διαφύλαξη, η μελέτη και προαγωγή των οικονομικών, κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών της, στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου.

Το σκοπό συνθέτουν επί μέρους σκοποί, μεταξύ των οποίων η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής του Ζαγορίου, η προβολή των ποικίλων τουριστικών ενδιαφερόντων της περιοχής Ζαγορίου καθώς και μια σειρά από άλλους επί μέρους σκοπούς που αφορούν ειδικότερα επαγγελματικά ζητήματα των μελών.

Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να επικοινωνήσει με την Ένωση είτε μέσω της ταχυδρομικής διεύθυνσης (Βίτσα Ζαγορίου, 44007 Ιωάννινα), είτε τηλεφωνικά με τον πρόεδρο κ. Κων/νο Ζήση στα τηλέφωνα 0653-41147, 41088 και 41990 ή με τον αντιπρόεδρο κ. Αλέξανδρο Γιαννακόπουλο στα τηλέφωνα 0651-75247 και 0653-71180.

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Τον περασμένο μήνα Οκτώβριο, έγινε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών η επίσημη παρουσίαση της κυκλοφορίας του μουσικού έργου του μεγάλου καλλιτέχνη συμπατριώτη μας Λάκη Χαλκιά. **Ελλάγη η νίκη Μουσική**. Προκειται ακριβώς για ένα άλμπουμ το οποίο αποτελείται από τρεις δίσκους-CD και συνοδεύεται από ένα βιβλίο με πλούσιο πληροφοριακό υλικό.

Αναφέρεται στην πορεία και εξέλιξη της ελληνικής μουσικής από την αρχαία Ελλάδα μέχρι τις μέρες μας. Περιλαμβάνει πολύτιμα στοιχεία,

Νέα του τόπου μας

που έχουν σχέση με την καταγωγή και τις ρίζες της ελληνικής μουσικής, όπως αρχαία ελληνική μουσική, βυζαντινή μουσική, Δημοτικό τραγούδι, λαϊκό και σύγχρονο έντεχνο λαϊκό τραγούδι. Το έργο αυτό είναι μια μεγάλη προσφορά του καταξιωμένου καλλιτέχνη στην ελληνική μουσική παράδοση και το έντεχνο λαϊκό τραγούδι, που με τόση δεξιοτεχνία ερμηνεύει ο ίδιος με τη χαρακτηριστική του ζεστή φωνή.

Είναι ένα έργο δωδεκαετούς έρευνας και επίπονης πνευματικής εργασίας για την καταγραφή και συγκέντρωση στοιχείων, που αναδεικνύουν την ελληνική μουσική αναμέτρηση των αιώνων.

Γόνος εξ άλλου της μεγάλης μουσικής οικογένειας των Χαλκιάδων, ο

Λάκης Χαλκιάς κατόρθωσε να αποτυπώσει με ακρίβεια τις πλούσιες παραπαραδόσεις εμπειρίες του στο τραγούδι και τη μουσική και να μας κάνει κοινωνούς εκλεκτών μελωδιών γνήσιων ελληνικών. Μια μουσική πορεία από τον Όμηρο ως τα σήμερα μας χάρισε με το έργο του αυτό ο δικός μας Λάκης Χαλκιάς. Γιατί πέρα από την καταγωγή του —Ζαγορίσιος από μητέρα— το Λάκη Χαλκιά τον θεωρούμε δικό μας, όπως συμβαίνει με κάθε μεγάλο καλλιτέχνη, που με το έργο τους και τη δύναμη της τέχνης τους βρίσκονται τόσο κοντά μας, στην ψυχή και την καρδιά μας.

Συγχαίρουμε ολόθερμα το Λάκη Χαλκιά και τον ευχόμαστε πάντα επιτυχίες, υπενθυμίζοντάς του κάποια υπόσχεσή του στην τελευταία συνάντησή μας τον Αύγουστο στο Μονοδένδρο, όπου μας δήλωσε πως όταν

ολοκληρωθούν οι εργασίες για την αποπεράτωση του υπαίθριου αμφιθέατρου, την πρώτη του συνάντηση θα την δώσει εκεί το καλοκαίρι του 2000, εγκαινιάζοντας έτσι μια σειρά εκδηλώσεων υψηλών προδιαγραφών και απαιτήσεων για τη διάδοση και διατήρηση της γνήσιας ελληνικής μουσικής. Και ασφαλώς εκεί θα έχουμε την τύχη όλοι μας να γίνουμε κοινωνοί του καινούργιου του μεγάλου έργου και να χαρούμε μια ακόμα μουσική παιδεία του Λάκη Χαλκιά.

Σάββας Θεοδωρόπουλος

ΚΛΟΠΗ ΣΤΙΣ ΦΡΑΓΚΛΕΣ

Το πρώτο οκταήμερο του μηνός Νοεμβρίου, άγνωστοι παραβίασαν την κυρία είσοδο του Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου Φραγκλών και αφού διέκρηξαν τα δυο παγκάκια, απελάσαν 550.000 δρχ. Είναι το πέμπτο κρούσμα των δυο τελευταίων μηνών σε ισάριθμα χωριά του Ζαγορίου. Έρευνες για την κλοπή κάνει το Αστυνομικό Τμήμα Κήπων Ζαγορίου.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Ευχαριστήριο προς τους κατοίκους της Λεπτοκαρυάς

Εκ μέρους των δύο οικογενειών που ενόθησαν στις 8/8/99 —οικ. Θεοδωρού Σκορδάκη και οικ. Αργύρης Βλαχόπουλου— θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους τους ανθρώπους του Λεπτοκαρυαίου και καθένα ξεχωριστά για την τόσο εγκάρδια συμμετοχή σας στην χαρά του αρραβώνα μας.

Εγώ, εργονή του κ. Χαρίλαου και της κυρ. Φρόσως Σπαθάρη και ο Νικόλας Θεοσαλονικιάς μεν αλλά ερωτευμένος με την Ήπειρο και την Ζαγορία αργοντα, θα θυμόμαστε μια ζωή τα ξεστά χαμόγελα και τις ευχές σας, τα ανθόμαχα δώρα της καρδιάς σας, τα υπέροχα εδέσματα που ετοιμάσατε, τα αξέχαστα Ηπειρώτικα τραγούδια που μας αφιερώσατε.

Η παρουσία σας μας συγκίνησε πολύ, ο πηγαίος ενθουσιασμός, με τον οποίο μας περιβάλατε, πρόσθεσε ιδιαίτερη ομορφιά και αξία σε εκείνη την τόσο ξεχωριστή μέρα για μας. Οι εικόνες από τα παιδικά μου καλοκαίρια, τότε που έπαιζα στο μεσοχώρι, συνυφάνθηκαν αρμονικά με την ανάμνηση-ζωγραφία του πατέρα μου που φιλοξένησε όλο το Λεπτοκαρυαίο στην δροσερή σκιά του, μια Κρησία του Αυγούστου. Ήταν για μένα ένα ακόμη «παιχνίδι στο χωριό». Ένας καλός που συνέδεσε με τον καλύτερο τρόπο την παλιά με την νέα μου ζωή.

Ευχόμαστε ο Θεός να χαρίζει πάντα την ευλογία του σε αυτήν την μικρή γη του κόσμου, το γραφικότατο Λεπτοκαρυαίο μας. Να διατηρεί την ζωή στα καλντερίμια του, την ζεστασιά στις καρδιές των ανθρώπων του, το χαμόγελο στα χείλη τους.

Με αγάπη
Νικόλας-Φρόσω

Ο Αντώνης Σαμαράκης στο Δημοτικό Σχολείο Μονοδενδρίου

Το όμορφο φθινοπωρινό πρωινό της 21ης Οκτωβρίου, δάσκαλοι και μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Μονοδενδρίου, νοιώσαμε τη χαρά της επίσκεψης του μεγάλου συγγραφέα του τόπου μας Αντώνη Σαμαράκη.

Ο Αντώνης Σαμαράκης, ιδιαίτερα αγαπητός στους μαθητές, αγκάλιασε

όλο το χώρο του Σχολείου μας με την αγάπη του. Ζέστανε τις καρδιές μας με το απροσμέτρητο βάθος της ψυχής του. Στα μάτια του αντικρύσαμε όλοι μας τον καλύτερό μας φίλο. Κι έτσι τον αγαπήσαμε.

Εκείνη την ημέρα ανακαλύψαμε πως ο μεγάλος ανθρωπιστής συγγρα-

φέας Αντώνης Σαμαράκης είναι ο αγαπημένος φίλος του απλού ανθρώπου. Απ' αυτές τις γραμμές του ευχόμαστε πάντα να 'ναι καλά ώστε ασταμάτητα να φωτίζει με ανθρωπιά, αγάπη και καλσύνη τις ψυχές μας. Όσο για μας, μετά από παράκλησή του, τον περιμένουμε να γραφεί στην Α' Δημο-

τικού για να φοιτήσει μαζί με τους κρούς του φίλους πάλι απ' την αγάπη.

Το διδακτικό προσωπικό

Βασδέκης Γιάννης
Γιαννακού Μαρία
Τζιάνος Χρήστος
Παπα Μαρία

Κοινωνικά

Πρεβέζης, τις πιο θερμές ευχές μας.
Γιώργος, Ελένη Δουβλή

— Θερμά συγχαρητήρια στον Μαργίδη Θωμά που πέτυχε στο «Τμήμα Εφαρμοσμένης Αγρο-Οικολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων».

Ελευθερία - Κώστας

ΒΙΤΣΑ

— Την αγαπητή μας Αικατερίνη Π. Βασδέκη που πέτυχε στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών, εγκάρδια συγχαίρουμε και της ευχόμαστε πάντα επιτυχίες και πάντα πιο ψηλά.

Ηλέκτρα, Μιράντα, Φίλιππας

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ

Συγχαρητήρια

— Στο γειτονόπουλό μας Κώστα Γ. Λαμπή που πέτυχε στη Σχολή Λογιστών

ΚΗΠΟΙ - ΠΕΝΘΗ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΛΑΧΟΣ

Συνκαρηνός έπεσε στο χωριό το θλιβερό μαντάτο. Το 35χρονο παλικάρι Νικόλαος Βλάχος, το μοναχογιό παιδί του αγαπητού μας Νίκου, το μοναχογιό του, έφυγε έτσι ξαφνικά στις 16 Νοέμβρη εκεί στην απέραντη Αθήνα όπου έμενε με την γυναίκα του και εργαζότανε, αλλά ο νους του ήταν πάντα στο αγαπημένο του χωριό, στη Μπάγια, στο Ζαγόρι.

Έφυγε ο Λάκης στην πιο όμορφη στιγμή της ζωής του. Έφυγε κι άφησε πίσω του ένα σωρό από ψυχικά συντρίμια. Τον απαρνήγορτο πατέρα Νίκο, τη γυναίκα του, τους θείους του, τις θείες του, τα ξαδέλφια του, τους φίλους του, τους χωριανούς του, που τόσο αγαπούσε και τόσο τον αγαπούσαν, για την καλωσύνη του, το χαμόγελό του, την ευθύτητά του.

Πώς να τον πρωτοκλάψει και τι να του πρωτοκλάψεις. Πλήθος κόσμου, γρήγορα η εκκλησία του χωριού. Όλοι αποχαιρέτησαν με ένα βουβό κλάμα τον άσπαστο στις 17 του Νοέμβρη, ημέρα Τετάρτη κι ένα ευχηθήκαμε, ο μεγάλος πόνος απάλη τον πόνο του πατέρα του και ας είναι ανάλαφρο το χόρμα του χωριού του που τον σκέπασε, δίπλα στη μανούλα του Ελένης που τόσο πόρκα τον είχε αφήσει ορφανό.

Αιώνια σου η μνήμη Λάκη και συ χαροκαμένε πατέρα Νίκο κουράγιο!!

Κήποι 18.11.99

Γιάννης Τσεκούρας

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Αυτοί που έφυγαν

Ένας χρόνος έχει συμπληρωθεί που από το χωριό μας έφυγαν για πάντα από τη ζωή πέντε (5) άτομα, συγχωριανοί μας. Η κα Αριστοτέλεια Παναγιωταρίδου, μια γνήσια Λεπτοκαρυαία σωστή Ζαγορίσια φυσιογνωμία καλωσύνη, ευγενική, φιλόξενη, αγαπητή με όλους. Μετά από λίγο καιρό ο Νικόλαος Γιώργος Δαρδάνης, που τόσο αγαπούσε το χωριό και κάθε κάτοικο που εργόταν ακουμπισμένος στην μαγκουρίτσα του απολάμβανε κάτω από τον Πλάτανο στο Μισοχώρι το δροσερό αεράκι. Στη συνέχεια η γλυκύτητα και Αγγελία Τσαφίρη, πάντα με το γλυκό της χαμόγελο και την ευγένειά της καλωδερόταν όλους μικρούς και μεγάλους.

Ο Αριστοτέλης Γκολογιάννης, συνταξ. ΔΕΗ, που έφυγε γρήγορα από τη ζωή, αφού τον ταλαιπώρησε αυτή η επώδυνος αρρώστια. Ήρεμος άνθρωπος και πολύ καλός οικογενειάρχης. Και προσφάτως η Φωφώ Αποστολίδου του Κωνσταντίνου, συντ. ΟΤΕ, που κι αυτός χάθηκε πριν από λίγα χρόνια. Η απώλειά της για τον καλό της σύζυγο, την ακολούθησε για να τον συναντήσει στην άλλη ζωή.

Ας είναι αιώνια η μνήμη τους, να ζήσουν τα παιδιά της.

Α.Π.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΩΝ ΑΡΙΣΤΗΣ

— Όποιος επιθυμεί να αγοράσει το διπλό C.D. με τα «Τακούτσια» που γέννη τον Μάνθου, μπορεί να αποταθεί:

Βασδέκη Γιώργο, Θεσσαλονίκη, 031-229.203, Βενιζέλου 14.
Μαργίτα Κων/νο, Αθήνα 01-3835.503, Ειμμανουήλ Μπενάκη 16.
Φίλιππος Σαράντης, Ταχυδρομικό Ταμειείο, τηλ. 0651-72.091, σπ. 44.173.

Εφη Εφη, τηλ. 0651-35.438.

— Στα γραφεία του περιοδικού «το Ζαγόρι μας»

— Σε όλα τα καταστήματα της Αρίστης.

Θάνατοι

— Το Σάββατο 6 Νοεμβρίου πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα ο Νικόλαος Μιχ. Μουτσιόπουλος, Μηχανολόγος Ηλεκτρολόγος σε ηλικία 54 ετών.

Σ' όλους τους δικούς του τα ειλικρινή συλλυπητήριά μας.

«Το Ζαγόρι μας»

ΚΗΠΟΙ

Μνημόσυνο

— Στις 28 του Οκτωβρίου έγινε στους Κήπους το σαβανταήμερο μνημόσυνο του Λευτέρη Τόλη, ενός καλού και εργατικού νοικοκύρη του χωριού. Στην κυρία-Ανδρομάχη και τους συγγενείς της θερμά συλλυπητήρια κι ο Θεός ν' αναπαύσει την ψυχή του καλού μου φίλου Λευτέρη.

Κ.Α.Χ.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Συγχαρητήρια

— Στην Ελευθερία Μπάρκα (εργονή Αριστ. Γκολογιάννη) που πέρασε Πολιτικών Μηχανικών Πάτρας.

— Στην Χριστίνα Τομή που πέρασε στο Πανεπιστήμιο Γεωγραφίας Αιγαίου.

— Στην Εβελίνα Γάρου (εργονή του Δημ. Μητσιμάρη) που πέρασε Παιδαγωγικό Ειδικής Αγωγής Βόλου.

Τους ευχόμαστε υγεία, δύναμη για τις παραπέρα σπουδές τους.

Βάπτισμα

— Έγινε η βάπτισμα της κόρης του Γιάννη και Γιάννας Πεξοδόπουλου και τις χάρισαν το όνομα Βασιλική, ανάδοχοι η Κατερίνα και Ροζάνη Λέκα. Τους ευχόμεθα ολόψυχα να τους ζήσει.

Φ. Γ.

Ευχαριστήριο

— Το απερχόμενο Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Λεπτοκαρυάς, ευχαριστεί ολόθερμα τον καινούριο μας συγχωριανό Κων/νο Βαβαρέκο για την ευγενή χειρονομία του να μας προσφέρει στον Πολιτιστικό Σύλλογο το ποσό των 50.000 δρχ.

ΖΗΤΩ ΕΡΓΑΣΙΑ: σε κουζίνα εστιατορίου ή ξενοδοχείου. Έχω εκπληρώσει τις στρατιωτικές μου υποχρεώσεις και έχω προπληρώσει 5 χρόνων σε εστιατορία εξωτερικού (ΓΕΡΜΑΝΙΑ). Γνωρίζω την γερμανική γλώσσα. Το τηλέφωνό μου είναι 0653-71893.

ΜΕΧΡΙ

31

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Για τα νέα μέλη:

Όσοι εγγράφουν με 31-10-99 θα καταβάλουν δικαίωμα εγγραφής 10.000 δρχ. για την πρώτη υποχρεωτική συνεταιρική μερίδα. Από 1η Νοεμβρίου το δικαίωμα εγγραφής διπλασιάζεται.

Εφ' άπαξ κέρδος 10.000 δρχ.

GO
OP

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

— Η Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Ασπραγγέλων, θερμά ευχαριστεί την κ. Ευρύκλεια Καμτοίκα για την προσφορά καλυμμάτων Αγίας Τράπεζας στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου του χωριού μας, εις μνήμη του συζύγου της Ελευθερίου.

ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ

— Στη μνήμη του αείμνηστου **Ορέστη Δραγκοπούλου** που πρόσφατα τόσο αδόκητα χάθηκε, κατέθεσαν αντί στεφάνου και υπέρ του εξωκκλησίου του Σωτήρος το συνολικό ποσό των 240.000 δραχμών οι παρακάτω:

Νίτσα Σαρδέλα, οι οικογένειες Κική Χόινα, Αναστασίου Σουσιούπουλου, Γεωργίου Γραβάνη, Ηλία Βασδέκη, Μιχ. Βασδέκη, Χρ. Νταχρή, Γεωργ. Δριγκοπούλου, Πανταζή Αδρίμη, Γεωργίου Μακρή, Σπύρου Κατελίδη, Ιωάννη Σουσιούπουλου, Βασίλη Τζιόβα, Αθανασίας Τζιόβα, Κώστα και Αλίκη Σουσιούπουλου και η Ισμήνη Κολατζή.

Επίσης, ο Μορφ. Εξωραϊστικός Σύλλογος Κ. Σουδενών για τον ίδιο σκοπό κατέθεσε το ποσό των 50.000 δραχμών.

— Η Αγλαΐα Ζωρδούμη πρόσφερε υπέρ του Ιερού Ναού Αγ. Αθανασίου Κάτω Πεδινών 10.000 δρχ.

— Η Ερασμία Τριανταφύλλη στη μνήμη του συζύγου της Κώστα, πρόσφερε υπέρ του Ιερού Ναού Αγ. Αθανασίου Κάτω Πεδινών 50.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

ΚΟΥΚΟΥΛΙ

— Η κ. Ειρήνη Δάνου κατέθεσε το ποσό των 20.000 δρχ. για τις ανάγκες του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Κουκουλίου, στη μνήμη της αδερφής της Ευγενίας Ζαρουχλιώτη.

— Ο κ. Ανδρέας Νανόγλου κατέθεσε το ποσό των 30.000 δρχ. για τις ανάγκες του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου

Κουκουλίου, στη μνήμη των γονέων του Χρήστου και Ευγενίας.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

— Για την ανακαίνιση των εξωκκλησιών Αγία Παρασκευή και Αγιοι Ανάργυροι, προσέφεραν τα παρακάτω ποσά οι: Χατζάκης Ζαχαρίας από Ηράκλειο Κρήτης 200.000
Σπαθάκης Πέτρος 50.000
Λιόλιος Ανδρέας 10.000
Καφρίτσα Αναστασία 10.000
Πανταζοπούλου Αγγελική 10.000
Γκαγκοπούλου Ευφροσύνη στη μνήμη των γονέων της Ευρυδίκης-Νικολάου-Φαίδρας 20.000
Γκαγκοπούλου Θεόφραστος 5.000
Μητσιμάρης Φίλιππος στη μνήμη των γονέων του Νικολάου και Ελένης 20.000
Πεζοδόμου Δανάη 50.000
Φίλιος Νικόλαος στη μνήμη Αχιλλέα Μαρούφωφ, ιατρού μικροβιολόγου 50.000
Παναγιωτακοπούλου Σεβαστή στη μνήμη της πεθεράς της Αριστέας 50.000
Παπαβασιλείου Χρυσόστομος 50.000

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

— Ο **Ιωάννης Κέντρος** πριν τον θάνατό του άφησε 4.000.000 δρχ. σε ιδρύματα, εκκλησίες, ορφανά κορίτσια και σε συγγενικό πρόσωπο του Τσεπελόβου.

— Το Διδακτικό Προσωπικό του Τομέα Πιθανοτήτων, Στατιστικής και Επιχειρησιακών Ερευνών του Τμήματος Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, δωρίζει στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Τσεπελόβου το ποσό των πενήντα χιλιάδων δραχμών (50.000) στη μνήμη Βικτωρίας Φερεντίνου.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

15.000
Φραγκούλης Θεοφάνης (3)
10.000
Γενναδίου-Μαυρουλίδου Ελένη
Καλύβας Κων/νος (2)
Κανισιάτης Φώπος 92)
Νταχρή Αλέξανδρος (2)
Ντούμη Ιφιγένεια (2)
Τσαπάρη-Καραπαναγιωτίδη Ιφιγένεια (2)
5.000
Καλαντζή-Διαμαντή Μαρίνα
Καραλής Γεώργιος
Παπαθεοδώρου Ιφιγένεια
ΣΗΜ. Οι μέσα σε παρένθεση αριθμοί, δηλώνουν τα έτη πληρωμής.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

15.000
Νούσιας Φρίξος (5)
14.000
Γεννάδιος Θρασύβουλος (5)
12.000
Βαταβάλη Αρσινόη (4)
Ζαχαριάδης Κων/νος (4)
Κατελίδης Σπύρος (4)
Κουνάβος Αδαμάντιος (4)
Κουντούρης Ξενοφών (4)
Παπανικολάου-Τζόκα Αθανασία (4)
Παπαγεωργίου Γεώργιος (4)
10.000
Γόγολος Ανδρέας (3)
Μουρτζόπουλος Νικόλαος (3)
Γιώκα Φωτίου Αλεξάνδρα (3)
Χατζάρας Ελευθέριος (3)
9.000
Βασδέκης Ευθύμιος (3)
Βέλλη-Δογορίτη Τίτικα (3)
Δήμου Κων/νος (3)
Ζούκης Ιωάννης (3)
Ζωρδούμη Βασίλειος (3)
Θάνος Βασίλειος (3)
Θεοδωρού Ιωάννης (3)
Μελισσόβας Γεώργιος (3)
Μητσιμάρης Βασίλειος (3)
Παπαγεωργίου-Σκλήρη Κική (3)
Πολύζος Νικόλαος (3)
Τζόκας Κων/νος (3)
Τσομάνης Κων/νος (3)
Χατζηγιάννη Αγγελική (3)
6.000
Αναγνωστάκης Γεώργιος (2)
Βαζάκα Ανθή (2)
Βασδέκης Νεοπόλεμος (2)
Βεζύρη Βασιλική (2)
Βελένζας Νικόλαος (2)
Βίκας Κων/νος (2)
Βούρβος Κων/νος (2)
Γιαννάκης Δημήτριος (2)
Δάνου-Παπαδημητρίου Ευγενία (2)
Δαρίτσης Βράνος (2)
Δούβλης Γεώργιος (2)
Ζησιάδου Ανδρονίκη (2)
Εξάρχου-Γιωτάκη Βικτωρία (2)
Θεοδώρου Αγγαία (2)
Θεοδώρου Ηρακλής (2)
Καμινάκης Νικήτας (2)
Καμπούκας Πελοπίδας (2)
Καραβίδας Νικόλαος (2)
Καραπέτης Ιωάννης (2)
Καρβούνης Ανδρέας (2)
Κόκορης Γρηγόριος (2)
Κοντούρης Ιωάννης (2)
Λαδιάς Δημήτριος (2)
Λέκκος Θωμάς (2)
Μάρκος Δημήτριος (2)
Μητσόπουλος Θωμάς (2)
Μπούρης Βασίλειος (2)
Μυλωνά Περεσφόνη (2)
Νιτσιάκος Βασίλης (2)
Οικονομίδης Μιχάλης (2)
Παναγιωτακόπουλος Κων/νος (2)
Παπαδόπουλος Νικόλαος (2)
Παπακώστα Ευανθία (2)
Πίκος Άγγελος (2)
Σακελλαρίου Παρασκευή (2)
Σιάκαρης Κων/νος (2)
Σιέρου Καίτη (2)
Σειδής Μάνθος (2)
Στεργίου Κων/νος (2)
Τζαφλίδη - Δάμη Μάρθα (2)
Τσελίδης Αναστάσιος (2)
Φατούρου Ελένη (2)
Φουνταράς Κων/νος (2)
Χατζής Δημήτριος (2)
5.000
Ζώλας Ελευθέριος (2)
3.000
Αργύρης Νικόλαος
Βασδέκης Φωκίων
Γενναδίου Ξανθίππη
Γεννάδιος Θρασύβουλος
Διαμαντής Κων/νος
Θεόπιστος Ιωάννης
Ιακωβίδη Αικατερίνη
Καππά Νινέτα
Καπράτζος Γιάννης
Λούτρη Μαρία
Μέρτζου Βεατρίκη
Μέρμηγκα Αικατερίνη
Μπενεττάτου Ηβη
Οικονόμου Ιωάννης
Πανταζοπούλου Αγγελική
Πανταζής Λάζαρος
Σολδάτου Χριστόδουλος
Τζώμος Παναγιώτης
Τραγουλιάς Ανδρέας
Τσιόλου Άννα
Τσολιός Κων/νος

ΣΗΜ. Οι μέσα σε παρένθεση αριθμοί, δηλώνουν τα έτη πληρωμής.

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★
Ιδιοκτήτης - Εκδότης:
ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΑΔΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΒΥΡΩΝ
2. ΓΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
3. ΖΑΡΙΑΔΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
4. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ
5. ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΚΑΛΥ
6. ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
7. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
8. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ
9. ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
10. ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
11. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ
Πρόεδρος Ι.Λ.Ε.Ζ.
Ν. Ζέφθα 2 - Ιωάννινα, Τηλ. 30170

Υπεύθυνος Υλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΖΙΟΒΑΣ
Αργυρινών 16 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ. 27.105

Στο ρεπορτάζ:

Κ. Δ. Χριστοδούλου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

Συνδρομές, εισφορές,
εμβάσματα:
Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»
Σίνα 4 - Ιωάννινα 454 44
και Μυροπαλαιο
ΚΑΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ
Λόρδου Βύρωνος 21
Ιωάννινα 45444.
Κατώτερη ετήσια
συνδρομή δρχ. 3.000

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ
ΙΩΑΝΝΑ ΦΑΝΙΚΑ - ΠΑΝΤΑΖΗ

Τυπογραφεία:

Γ. ΔΟΥΒΛΑΗ
Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ο.Ε.
28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμάρη)
Τηλ. 20.544 - 27.845
Ιωάννινα 454 44

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

— Η κ. Φαρμάκη Θηρεσία 5.000 δρχ. στο περιοδικό μας.

Η τωρινή Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού μας «**επί τω έργω**» σε μία από τις μηνιαίες συνεδριάσεις της, όχι όμως ...εν απαρτία... Από τους 11 λείπουν (δικαιολογημένα...) οι 3 (Κατερίνα Ζαρίδη, Σταύρος Συκιάτης, Γιώργος Γέτης). Οι παρόντες από αριστερά: Σάββας Θεοδώρου, Γιάννης Τσεκούρας, Κάλυ Κυριαζή, Θανάσης Σακελλαριδής, Αποστόλης Ντιναλέξης, Βύρων Βαζάκας, Γιώργος Μέρτζος και Βασίλης Τζιόβας. Πίσω από την κάμερα ο συνεργάτης μας Κ. Δ. Χ.